

Politechnika Częstochowska
Wydział Zarządzania

AUTOREFERAT
prezentujący opis dorobku i osiągnięć naukowych

dr Paula Bajdor
Katedra Informatycznych Systemów Zarządzania

Częstochowa, 2022

1. Imię i nazwisko:

Paula Bajdor

ORCID: 0000-0002-5628-5952

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne - z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

- **15 listopada 2004 r.** - tytuł zawodowy magistra. Dyplom ukończenia studiów stacjonarnych na kierunku zarządzanie i marketing Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w specjalności zarządzanie finansami przedsiębiorstw - z wynikiem dobrym (nr dyplomu: 7899).
- **30 czerwca 2010 r.** - dyplom ukończenia dwusemestralnych studiów podyplomowych na kierunku rachunkowość i finanse Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.
- **18 grudnia 2012 r.** - stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Dyplom nadany w Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej na podstawie przedstawionej rozprawy pt. *Strategia zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw energetycznych w zarządzaniu łańcuchem dostaw*. Promotorzy w przewodzie doktorskim: dr hab. inż. Janusz Grabara prof. PCz, prof. dr hab. Stanisław Brzeziński. Recenzenci: prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron, dr hab. inż. Małgorzata Nycz prof. UE we Wrocławiu.

Wykształcenie uzupełniające:

Seminaria

1. *Scopus jako pomocnik w pisaniu wniosków o granty*, Elsevier, 7 grudnia 2016 r., Częstochowa.
2. *Jak mądrze i dobrze wybrać czasopismo?*, Elsevier, 16 grudnia 2016 r., Częstochowa.
3. *Zwiększanie jakości i widoczności czasopism naukowych*, Centrum Promocji Informatyki, 22 kwietnia 2015 r., Warszawa.
4. *Ocena czasopism naukowych*, Centrum Promocji Informatyki, 22 października 2015 r., Warszawa.

Warsztaty

1. *Scopus and Science Direct Workshop*, Elsevier, 20 marca 2015 r., Częstochowa.
2. *Scopus and Science Direct Training*, Elsevier, 19 maja 2015 r., Częstochowa.

3. *Jak usprawnić pracę w Statistica, czyli przegląd sposobów automatyzacji zadań*, StatSoft Polska, 23 kwietnia 2021 r., Online.
4. *Segmentacja w działaniu, czyli kim są twoi klienci?*, Predictive Solutions, 16 marca 2021 r., online
5. *Warsztaty kształtujące świadomość niepełnosprawności*, Altix, 29 lipca 2021 r., Częstochowa.

Szkolenia

1. *European Computer Driving Licence*, The British Computer Society, 23 czerwca 2007 r., Londyn, Wielka Brytania.
2. *IT2 Databases - MS 2000 (EP)*, Creative Minds, 12 lipca 2005 r., Londyn, Wielka Brytania.
3. *IT2 Presentations - MS 2000 (EP)*, Creative Minds, 13 lipca 2005 r., Londyn, Wielka Brytania.
4. *Spreadsheets Level 2*, The British Computer Society, 25 kwietnia 2007 r., Londyn, Wielka Brytania.
5. *Jak z sukcesem przygotować wniosek o grant*, Konferencje PWN, 23 stycznia 2014 r., Kraków.
6. *Wspólne studia - korzyść czy kłopot?*, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 7 listopada 2014 r., Warszawa.
7. *Modeler procesów dla pakietu Macrologic Merit*, 8 i 15 lutego 2017 r., Częstochowa.
8. *Szkolenie techniczno-produktowe w zakresie rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych*, KYB Europe, 19 października 2017 r., Częstochowa.
9. *Platforma Polskich Publikacji Naukowych*, Centrum Technologii ICM, 5 listopada 2019 r., Katowice.
10. *Wspólne i podwójne dyplomy dla cudzoziemców na studiach wyższych, czyli jak przygotować porozumienie o wspólnym kształceniu w zakresie studiów wyższych*, Optima Centrum Rozwoju i Kształcenia Kadr, 23 stycznia 2017 r., Warszawa.
11. *E-learning Akademicki. Metodyka, narzędzia praktyka*, Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, 18 kwietnia -16 czerwca 2016 r., Częstochowa.
12. *Analizy wielowymiarowe*, StatSoft Polska, 14-15 listopada 2019 r., Kraków.
13. *Podstawy PS Imago Pro*, Predictive Solutions, 5 lipca 2021 r., online.
14. *Analiza skupień z wykorzystaniem PS Imago Pro/IBM SPSS Statistics*, Predictive Solutions, 21-22 września 2021 r., online.

15. *SAP Introduction using Global Bike Inc. (GBI)*, SAP University Alliances Program, 7-9 września 2016 r., Poczdam, Niemcy.
16. *SAP ERP*, SAP University Alliances Program, 3-7 lipca 2017 r., Berlin, Niemcy.
17. *Introduction to SAP S/HANA*, SAP University Alliances Program, 10-14 września 2018 r., Monachium, Niemcy.
18. *Prawidłowe zamykanie projektów współfinansowanych ze środków unijnych w praktyce (końcowe rozliczanie projektu, kontrola, monitorowanie trwałości projektu)*, Centrum Kształcenia Sektora Publicznego, 10 lipca 2020 r., Częstochowa.
19. *Kurs dydaktyki w języku angielskim dla wykładowców akademickich uczących w języku angielskim*, Centrum Zarządzania Projektami Politechniki Częstochowska, kwiecień - lipiec 2021 r., Częstochowa.
20. *SAP S/4HANA Introduction for Newcomers*, SAP University Alliances Program, 5-7 maja 2021 r., online.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych:

- Od 20 września 2011 r. do 31 lipca 2015 r. - pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w Instytucie Ekonometrii i Informatyki. Praca naukowa, dydaktyczna i organizacyjna w wymiarze pełnego etatu. Stanowisko: Asystent.
- Od 1 września 2015 r. do dziś - pracownik naukowo-dydaktyczny na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w Katedrze Informatycznych Systemów Zarządzania. Praca naukowa, dydaktyczna i organizacyjna w wymiarze pełnego etatu. Stanowisko: Adiunkt.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego:

Autorska monografia naukowa pt. *Zrównoważona przedsiębiorczość. Analiza i model*

4.2. Autor, tytuł publikacji nazwa wydawnictwa, miejsce i rok wydania, recenzenci wydawniczy:

Autor: *Paula Bajdor*

Tytuł publikacji: *Zrównoważona przedsiębiorczość. Analiza i model*

Rok wydania: 2021

Nazwa wydawnictwa: *Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej*

Recenzenci wydawniczy: *prof. dr hab. Wojciech Dyduch*

dr hab. Piotr Wachowiak prof. SGH

ISBN 978-83-7193-839-9 e-ISBN 978-83-7193-841-2

4.3. Omówienie merytoryczne monografii autorskiej wskazanej w punkcie 4.1

Napisana przeze mnie monografia pt. *Zrównoważona przedsiębiorczość. Analiza i model* jest efektem wieloletnich badań naukowych zarówno o charakterze teoretycznym, jak i empirycznym. Koncentracja moich badań i rozważań naukowych nad tą tematyką wynika z faktu wcześniejszego zainteresowania koncepcją zrównoważonego rozwoju, której poświęcona została moja rozprawa doktorska. Po obronie doktoratu nadal prowadziłam badania w obszarze zrównoważonego rozwoju, poznając jego kolejne wymiary. W toku prowadzonych badań moją uwagę przykuła koncepcja zrównoważonej przedsiębiorczości, która była zagadnieniem nie do końca wyeksplorowanym pod kątem naukowym. Mając na uwadze moje wcześniejsze zainteresowanie koncepcją zrównoważonego rozwoju oraz fakt, że przedsiębiorczość pozostaje jedną z głównych sił napędowych nie tylko rozwoju współczesnej gospodarki, ale i społeczeństwa, postanowiłam przeprowadzić pogłębione badania naukowe z zakresu zrównoważonej przedsiębiorczości. Efektem zrealizowanych badań o charakterze teoretycznym i empirycznym jest omówiona poniżej monografia.

W klasycznym ujęciu „przedsiębiorczość” oznacza ciągłe podejmowanie wyzwań, działań i aktywności zarówno w sferze zawodowej, jak i prywatnej. Współcześnie przedsiębiorczość traktowana jest jako jeden z głównych elementów determinujących konkurencyjność gospodarek narodowych¹. Jako zjawisko przedsiębiorczość może odnosić się nie tylko do podmiotów gospodarczych nastawionych na osiąganie zysku ekonomicznego, ale również do organizacji typowo „niekomercyjnych” (np. organizacje typu NGO lub fundacje). Efektem przedsiębiorczości, określanej jako kompetencja pozwalająca na prowadzenie działalności biznesowej w celu osiągnięcia sukcesu, są właśnie przedsiębiorstwa oraz pozostałe

¹ M. Laszuk (2015), *Rozwój przedsiębiorczości w instytucji publicznej - aktywizacja menedżerów*, [w:] A. Postuła, J. Majczyk, M. Darecki (red.), *Przedsiębiorczość, jednostka, organizacja, kontekst*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

organizacji². Ich powstanie nie tylko generuje nowe miejsca pracy, ale przyczynia się do zwielokrotniania materialnych i niematerialnych korzyści wynikających z ich funkcjonowania. Ponadto przedsiębiorczość wpływa na wzrost konkurencyjności organizacji nie tylko w najbliższym otoczeniu, ale także w skali globalnej³.

Istotą przedsiębiorczości są działania ukierunkowane na tworzenie, chwytanie i wykorzystywanie pojawiających się szans oraz ich modyfikowanie, interpretowanie czy rozpoznawanie, co charakteryzuje zachowania zapewniające aktywność i kreatywność działania⁴. Z kolei efektem kreatywności są nowe pomysły, stanowiące podstawę nowatorskich rozwiązań, które jednocześnie są przydatne w realiach gospodarczych czy społecznych⁵. Można więc skonkludować, że przedsiębiorczość jest czynnikiem warunkującym nie tylko rozwój gospodarczy, ale i społeczny.

Sama przedsiębiorczość stanowi przedmiot badań naukowców wywodzących się z różnych dziedzin nauki. Jednakże mając na uwadze, że w każdym przedsiębiorstwie, które jest efektem działań i procesów przedsiębiorczości, realizowane są procesy zarządzania (planowanie, organizowanie, kierowanie, motywowanie czy kontrolowanie), nie ma przeszkód, aby stwierdzić, że przedsiębiorczość wpisuje się w dyscyplinę naukową dotyczącą nauk o zarządzaniu i jakości. Interdyscyplinarność oraz popularność przedsiębiorczości będącej przedmiotem prowadzonych badań naukowych spowodowała, że obok samej przedsiębiorczości pojawiły się również różne jej typy: przedsiębiorczość instytucjonalna⁶, przedsiębiorczość sektora publicznego⁷, e-przedsiębiorczość⁸, przedsiębiorczość strategiczna⁹, przedsiębiorczość korporacyjna (inaczej intraprzsiębiorczość)¹⁰, przedsiębiorczość

² F. Bławat (2003), *Właściciel - menedżer małego i średniego przedsiębiorstwa w świetle paradygmatu kompetencji. Zarządzanie w przedsiębiorstwach i jednostkach samorządu terytorialnego. Wybrane zagadnienia*, „Prace i Materiały Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego”, nr 1, s. 25-36.

³ S. Schaltegger, M. Wagner (2011), *Sustainable Entrepreneurship and Sustainability Innovation: Categories and Interactions*, „Business Strategy and the Environment”, nr 20, s. 222-237.

⁴ B. Siuta-Stolarska, M. Siuta-Brodzińska (2011), *Rola przedsiębiorczości w zarządzaniu*, „Zeszyty Naukowe WSOWL”, nr 4(162), s. 398-407.

⁵ J. Karpacz (2011), *Kreatywność przedsiębiorców jako determinanta poszukiwania szans*, „Przegląd Organizacji”, nr 1/852, s. 8-11.

⁶ Starnawska M. (2012), *Przedsiębiorczość instytucjonalna i jej formy w gospodarce - przegląd ujęć*, „Acta Universitatis Lodzianensis”, nr 270, s. 329-226.

⁷ H.H. Stevenson, J.C. Jarillo (1990), *A Paradigm of Entrepreneurship: Entrepreneurial Management*, „Strategie Management Journal”, nr 11, s. 17-27.

⁸ E.G. Manuel (2005), *e-Entrepreneurship*, „SSRN Electronic Journal”, DOI: 10.2139/ssrn.940647 (dostęp: 11-10-2019).

⁹ M. Szarucki (2010), *Motywy podejmowania działalności gospodarczej w Polsce na tle innych krajów*, PARP.

¹⁰ F.W. Kellermanns i in. (2012), *Innovativeness in Family Firms: A Family Influence Perspective*, „Small Business Economics”, nr 38(1), s. 85-101.

żywiolowa¹¹, przedsiębiorczość etyczna¹², przedsiębiorczość systemowa¹³, przedsiębiorczość ewolucyjna¹⁴, przedsiębiorczość intelektualna¹⁵, przedsiębiorczość społeczna¹⁶, ekoprzedsiębiorczość¹⁷ czy zrównoważona przedsiębiorczość.

Pojęcie zrównoważonej przedsiębiorczości wywodzi się z połączenia dwóch określeń: „przedsiębiorczości społecznej” oraz „ekoprzedsiębiorczości”. Przedsiębiorczość społeczna koncentruje się na aspektach społecznych, postrzegana jest jako działalność gospodarcza, w którą wbudowany został cel społeczny¹⁸. Stanowi ona „proces rozpoznawania i realizacji pomysłowej możliwości tworzenia wartości społecznej oraz łączy lukę pomiędzy biznesem i działaniami objętymi znamionami pomocowości społecznej”¹⁹. Natomiast ekoprzedsiębiorczość to w najprostszym ujęciu aktywność przedsiębiorcza przynosząca korzyści środowisku naturalnemu²⁰. Ekoprzedsiębiorczość jest efektem rozważań na temat „zielonej przedsiębiorczości”, „środowiskowej przedsiębiorczości” czy właśnie „przedsiębiorczości ekologicznej”. Wszystkie powyższe określenia implikują kreowanie przedsiębiorstwa, które dostarcza przyjaznych środowisku produktów i usług, czyli jest to „przedsiębiorczość postrzegana przez soczewkę środowiskową”²¹.

Przedsiębiorczość społeczna i ekoprzedsiębiorczość są dwoma oddzielnymi obszarami, które można przypisać poszczególnym filarom zrównoważonego rozwoju - ekonomicznemu, ekologicznemu i społecznemu (rys. 1). Podstawą jest klasycznie pojmowana przedsiębiorczość, na kanwie której powstała przedsiębiorczość społeczna oraz ekoprzedsiębiorczość, stanowiące

¹¹ D.D. Clercq, M. Dakhli (2009), *Persona! Strain and Ethical Standards of the Self-Employed*, *Journal of Business Venturing*, nr 24, s. 470-482.

¹² B. Kożuch (2001), *Pojęcie i istota przedsiębiorczości*, [w:] H. Wnorowski, A. Letkiewicz (red.), *Praktyczne problemy przedsiębiorczości*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok.

¹³ C.M. Nacu, S. Avasilcii (2014), *Technological Ecopreneurship: Conceptual Approaches*, „*Procedia - Social and Behavioral Sciences*”, nr 124, s. 229-235.

¹⁴ W. Czemieli-Grzybowska (2010), *Ewaluacja pojęcia przedsiębiorczość*, [w:] W. Czemieli-Grzybowska (red.), *Zarządzanie przedsiębiorstwem społecznym - raport z badań*, Regionalny Instytut Społeczno-Ekologiczny w Białymstoku, Białystok.

¹⁵ S. Kwiatkowski (2000), *Przedsiębiorczość intelektualna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

¹⁶ M. Bednarczyk, M. Kurlito (2013), *Od strategicznej filantropii przedsiębiorstw do przedsiębiorczości społecznej*, [w:] B. Kaczmarek (red.), *Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw. Księga jubileuszowa dla Profesora Czesława Sikorskiego*, Uniwersytet Łódzki, Łódź.

¹⁷ M. Kawa (2007), *Grupy producentów rolnych jako forma przedsiębiorczości zespołowej*, [w:] S. Makarski (red.), *Transfer wiedzy i działań innowacyjnych w obszarze agrobiznesu. Uwarunkowania, mechanizmy; efekty*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.

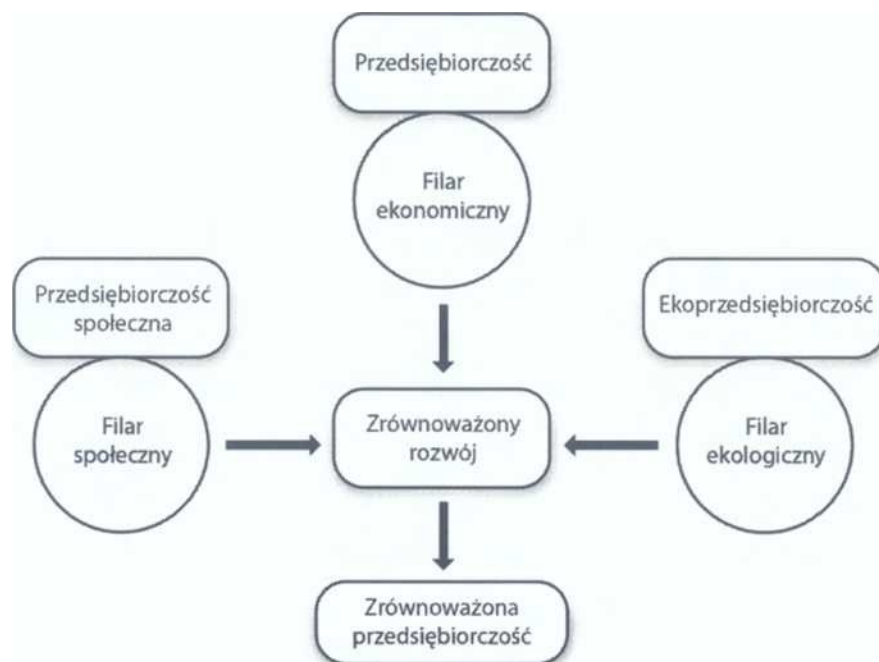
¹⁸ J. Austin, H. Stevenson, J. Wei-Skillern (2006), *Social and Commercial Entrepreneurship: Same, Different, or Both?*, „*Entrepreneurship Theory and Practice*”, nr 30(1), s. 1-22.

¹⁹ M. Bednarczyk, M. Kurlito (2013), *Od strategicznej filantropii przedsiębiorstw...*, op. cit.

²⁰ M. Rodriguez-Garcia, M. Guijarro-Garcia, A. Carrilero-Castillo (2019), *An Overview of Ecopreneurship, Eco-Innovation, and the Ecological Sector*, „*Sustainability*”, nr 11(10), s. 1-16.

²¹ S. Schaltegger (2005), *The Framework and Typology of Ecopreneurship: Leading Bioneers and Environmental Managers to Ecopreneurship*, [w:] M. Schaper (red.), *Making Entrepreneurs: Developing Sustainable Entrepreneurship*, Ashgate Publishing, Aldershot, Hampshire.

bazę dla zrównoważonej przedsiębiorczości. O ile ekoprzesiębiorczość koncentruje się na kwestiach związanych ze środowiskiem naturalnym, to przedsiębiorczość społeczna skupia się na poprawie społecznego dobrobytu społeczeństwa. W wyniku ich połączenia powstaje zrównoważona przedsiębiorczość, która czerpie ze wszystkich przedstawionych typów przedsiębiorczości.

Rysunek 1. Związek i relacje pomiędzy przedsiębiorczością, przedsiębiorczością społeczną i ekoprzesiębiorczością a zrównoważoną przedsiębiorczością

Źródło: Opracowanie własne

Związek tych dwóch typów przedsiębiorczości ze zrównoważoną przedsiębiorczością wynika z faktu, że ekoprzesiębiorczość stanowi część zrównoważonej przedsiębiorczości, ale nie może być traktowana jako synonim, bowiem nie obejmuje ona w sposób jednoznaczny form wspierania społeczności czy rozwoju pozagospodarczych korzyści skierowanych do jednostek i społeczeństw²². Natomiast przedsiębiorczość społeczna jest powiązana ze zrównoważoną przedsiębiorczością, ale koncentruje się głównie na osiągnięciu wartości społecznych,

²² D.A. Shepherd, H. Patzelt (2011), *The New Field of Sustainable Entrepreneurship: Studying Entrepreneurial Action Linking "What is to be Sustained" with "What is to be Developed"*, „Entrepreneurship Theory and Practice”, nr 35(1), s. 137-163.

w odróżnieniu od zrównoważonej przedsiębiorczości, która skupia się na wartościach społecznych, ekologicznych oraz ekonomicznych²³.

Pojęcie „zrównoważona przedsiębiorczość” charakteryzuje się niektórymi podstawowymi aspektami działalności, które są mniej zorientowane na systemy zarządzania, a bardziej ogniskują się na osobistej inicjatywie oraz umiejętnościach przedsiębiorcy nie tylko w celu osiągnięcia sukcesu rynkowego, ale również dla dokonania zmian (pozytywnych) w społeczeństwie i środowisku naturalnym. Samo pojawienie się zrównoważonej przedsiębiorczości jest m.in. efektem działań prowadzących do uwzględnienia wkładu przedsiębiorczości w zrównoważony rozwój w sposób bardziej kompleksowy. Dlatego też istotą zrównoważonej przedsiębiorczości jest prowadzenie działalności nie tylko przynoszącej określony zysk ekonomiczny, ale również umożliwiającej spełnienie celów środowiskowych i społecznych²⁴. Jest ona określana jako proces przedsiębiorczości, który w sposób innowacyjny stara się osiągnąć zysk ekonomiczny, ale tak samo dąży do osiągania sprawiedliwości społecznej, poprawy jakości środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego²⁵.

Zrównoważona przedsiębiorczość to wszechstronna koncepcja zakładająca występowanie wzajemnych relacji zachodzących między przedsiębiorstwem a rynkiem, społeczeństwem i środowiskiem, przy czym relacje te są wynikiem zdolności przedsiębiorstwa do tworzenia oraz utrzymywania więzi z partnerami (biznesowymi w aspekcie ekonomicznym, społeczeństwem w aspekcie ekonomicznym oraz przedstawicielami środowiska naturalnego w aspekcie środowiskowym).

Tak jak w przypadku przedsiębiorczości, zrównoważona przedsiębiorczość wpisuje się w zakres dyscypliny naukowej, jaką stanowią nauki o zarządzaniu i jakości. Przy czym dyscyplina ta jest obszarem, na którym nieustannie prowadzone są nowe badania wynikające z wciąż zachodzących zmian we współczesnym świecie. Zmiany te przyczyniają się nie tylko aktualizacji i weryfikacji ustalonych już pojęć, teorii czy koncepcji, ale również pozwalają na zidentyfikowanie tych rejonów, które dotychczas nie zostały dogłębnie zbadane.

Takim obszarem jest właśnie zrównoważona przedsiębiorczość. Przeprowadzona analiza dostępnej literatury z sektora zrównoważonej przedsiębiorczości oraz zrównoważonego rozwoju umożliwiła zidentyfikowanie **luki badawczej** odnoszącej się do zrównoważonej

²³ F.M. Beřz, J.K. Binder, (2015), *Sustainable Entrepreneurship: A Convergent Process Model*, „Business Strategy and the Environment”, nr 26(1), s. 1-17.

²⁴ D. Choi, E. Gray (2008), *The Venture Development Process of "Sustainable" Entrepreneurs*, „Management Research News”, nr 31(8), s. 558-569.

²⁵ 1.A. Majid, W.L. Koe (2012), *Sustainable Entrepreneurship (SE): A Revised Model Based on Triple Bottom Line (TBL)*, „International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences”, nr 2(6), s. 293-310.

przedsiębiorczości w działalności przedsiębiorstw. Zauważalny jest brak publikacji zawierających rezultaty badań dotyczących implikacji wynikających z wdrożenia zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwach i jej wpływu na zarządzanie współczesnymi podmiotami gospodarczymi. Często też jest w nich pomijany wymiar praktyczny zrównoważonej przedsiębiorczości, gdyż w większości publikacji na temat zrównoważonej przedsiębiorczości główny nacisk kładziony jest na opracowanie teoretycznego wkładu do literatury przedmiotu, zaś praktycznego wymiaru zrównoważonej przedsiębiorczości oraz jej roli w działalności przedsiębiorstw w zasadzie się nie uwzględnia. Ponadto w obecnie dostępnej literaturze przedmiotu występuje bardzo mała liczba polskich publikacji z dziedziny zrównoważonej przedsiębiorczości. Dlatego też **przedmiotem rozważań** podejmowanych w niniejszej monografii jest zrównoważona przedsiębiorczość, a w szczególności:

- identyfikacja działań zrównoważonej przedsiębiorczości podejmowanych przez przedsiębiorstwa;
- ustalenie celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości realizowanych przez przedsiębiorstwa;
- rozpoznanie obszarów przedsiębiorstwa, w których zrównoważona przedsiębiorczość jest realizowana;
- sprawdzenie, czy istota zrównoważonej przedsiębiorczości jest dobrze rozumiana;
- podejmowanie przez przedsiębiorstwo czynności w sferze raportowania o działaniach w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości;
- posiadanie zbioru dobrych praktyk w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości;
- określenie zależności pomiędzy okresem funkcjonowania przedsiębiorstwa a realizacją działań i celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości. Zidentyfikowana luka badawcza stanowiła element wyjścia do ustalenia problemu

badawczego, celów badawczych oraz sformułowania hipotez badawczych. Sprecyzowanie problemu badawczego jest jednym z pierwszych zadań, jakie się pojawiają, w momencie gdy zachodzi konieczność przeprowadzenia badań empirycznych.

Przyjmując ten punkt widzenia, **problem badawczy** można przedstawić w postaci następującego pytania badawczego: *Czy polskie przedsiębiorstwa realizują cele w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości?*

W celu doprecyzowania tegoż pytania sformułowano poniższe **pytania szczegółowe**:

- *Jakie działania w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości są realizowane przez przedsiębiorstwo?*
- *Jakie cele w aspekcie ekonomicznym, ekologicznym oraz społecznym, dotyczące zrównoważonej przedsiębiorczości, są realizowane przez przedsiębiorstwo?*
- *W jakich obszarach przedsiębiorstwa realizowana jest zrównoważona przedsiębiorczość?*
- *W jaki sposób przedsiębiorstwa rozumieją istotę zrównoważonej przedsiębiorczości?*
- *Czy przedsiębiorstwo posiada zbiór dobrych praktyk w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości?*
- *Czy przedsiębiorstwo raportuje o swoich działaniach w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości?*
- *Czy okres funkcjonowania przedsiębiorstwa wpływa na realizację celów i działań w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości?*

Głównym celem badań było uzyskanie wiedzy dotyczącej praktycznego wymiaru zrównoważonej przedsiębiorczości w działalności przedsiębiorstw. Różnorodność aspektów podjętej tematyki badawczej oraz złożoność samej koncepcji zrównoważonej przedsiębiorczości, oscylującej wokół celu głównego, spowodowała konieczność sformułowania następujących **celów szczegółowych** umożliwiających jego realizację:

1. Cele poznawcze:

- przeanalizowanie oraz ustalenie statusu zrównoważonej przedsiębiorczości;
- przedstawienie koncepcji zrównoważonej przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju;
- wyjaśnienie znaczenia zrównoważonej przedsiębiorczości w działalności przedsiębiorstw;
- analiza rozwoju funkcjonowania zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwach;
- określenie związków i zależności pomiędzy głównymi aspektami zrównoważonej przedsiębiorczości o charakterze ekonomicznym, ekologicznym i społecznym;
- wyjaśnienie związków pomiędzy zrównoważoną przedsiębiorczością a funkcjonowaniem przedsiębiorstwa w zakresie realizacji celów, działań oraz wdrażanych rozwiązań;
- sformułowanie autorskich definicji zrównoważonej przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju.

2. Cele metodyczne:

- opracowanie autorskiej metody pomiaru funkcjonowania zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwie;
- określenie modelu badawczego służącego do zbadania problematyki zrównoważonej przedsiębiorczości;
- przygotowanie zestawu narzędzi badawczych w celu określenia znaczenia zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwie;
- utworzenie autorskiego modelu zrównoważonej przedsiębiorczości (model ZP).

3. Cele implikacyjne:

- przygotowanie narzędzia, dzięki któremu menedżerowie mogą ocenić funkcjonowanie przedsiębiorstwa w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości;
- sporządzenie rekomendacji dla przedsiębiorstw, które wskażą kierunek działań zgodnych ze zrównoważoną przedsiębiorczością.

Występujące w celach badawczych założenie dotyczące istnienia związków i zależności pomiędzy poszczególnymi zmiennymi stanowiło przesłankę do sformułowania **hipotez badawczych:**

H1: Przedsiębiorstwa działające zgodnie ze zrównoważoną przedsiębiorczością w takim samym stopniu realizują cele ekonomiczne, ekologiczne oraz społeczne.

H2: Występują istotne różnice w ocenie celów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych przez przedsiębiorstwa w zależności od wprowadzenia określonej praktyki.

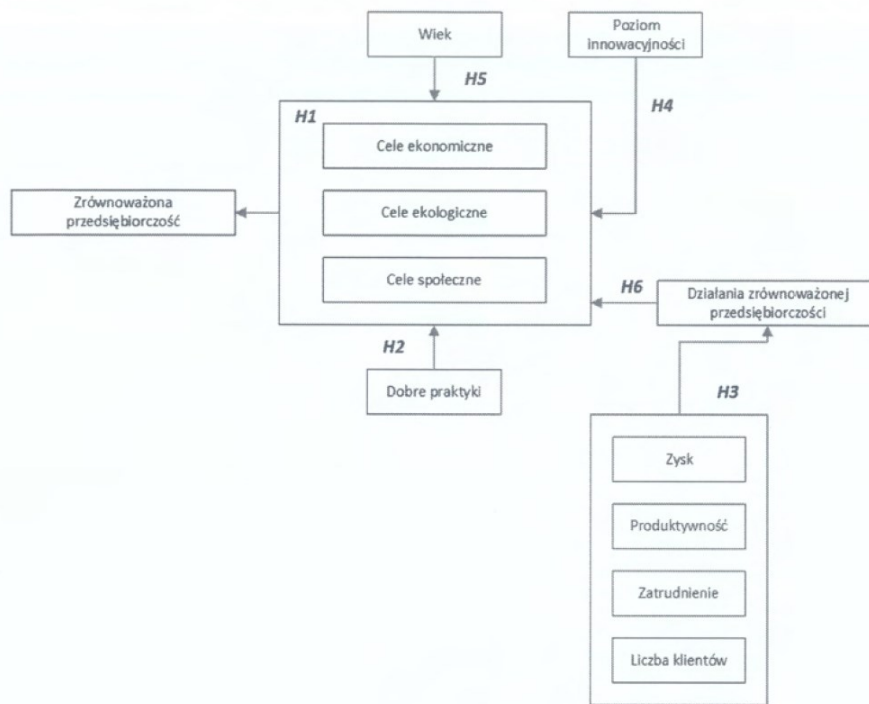
H3: Występuje istotna zależność pomiędzy działaniami przedsiębiorstwa w ramach zrównoważonej przedsiębiorczości a oceną jego sytuacji ekonomicznej na rynku w odniesieniu do: zysku, produktywności, zatrudnienia i liczby klientów.

H4: Występuje istotna zależność pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a poziomem innowacyjności przedsiębiorstwa.

H5: Występują istotne różnice w częstotliwości realizacji celów zrównoważonej przedsiębiorczości a czasem funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku.

H6: Występują istotne zależności pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a podejmowanymi działaniami.

Kolejnym krokiem było utworzenie **modelu badawczego** dla przeprowadzonych badań ilościowych, który w sposób przejrzysty prezentuje zależności pomiędzy zidentyfikowanymi i wybranymi do dalszych analiz zmiennymi (rys. 2).

Rysunek 2. Model badawczy

Źródło: Opracowanie własne

Zaprezentowany na rysunku model badawczy przedstawia linie przeprowadzonych badań empirycznych oraz wskazuje kierunki wpływu badanych zmiennych zależnych i niezależnych. Przyjęte cele pracy oraz postawione hipotezy zdeterminowały wykorzystanie w pracy metod badawczych odnoszących się do jej teoretycznej oraz empirycznej istoty. Zrealizowany w monografii proces badawczy obejmował sformułowanie hipotez badawczych, które następnie przetestowano na losowo wybranej grupie badawczej składającej się z 400 przedsiębiorstw MŚP działających na terenie całego kraju²⁶.

Realizację przyjętych celów oraz weryfikację postawionych hipotez przeprowadzono na podstawie dogłębnych studiów literaturowych, analizy danych pierwotnych oraz wykorzystania odpowiednich metod statystycznych. Tak przyjęty charakter procesu badawczego

²⁶ Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że minimalna liczebność próby, przy przyjętym poziomie ufności 1-2 = 0,90 i maksymalnym błędzie szacunku $e = 5\%$, powinna wynosić 384 kwestionariuszy. Z uwagi na to, że do badań zakwalifikowano 400 kwestionariuszy, można przyjąć, że warunek ten został spełniony, a otrzymana próba spełnia jedno z założeń metody reprezentacyjnej. Wielkość ta wynika z zależności, która określa minimalną wielkość próby, jaka jest stosowana przy doborze próby metodą losowania indywidualnego.

zdeteterminował ostateczny układ monografii, w którym wyszczególniono wstęp, pięć rozdziałów oraz zakończenie.

We wstępie pracy uzasadniono podjęcie tematu wybranego na podstawie zidentyfikowanej luki badawczej, prezentację przyjętych celów i postawionych hipotez badawczych, skróconą procedurę badawczą, a także przedstawiono strukturę monografii.

W rozdziale pierwszym nakreślono problematykę zarządzania w aspekcie zrównoważonego rozwoju. Zaprezentowano najważniejsze paradygmaty zarządzania w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju oraz zagadnienia z obszaru zarządzania. Przybliżono koncepcję zrównoważonego rozwoju wraz ze wskazaniem jej podstaw teoretycznych oraz etapów rozwoju. Ponadto w rozdziale tym zaproponowano **autorską definicję zrównoważonego rozwoju**. Natomiast w dalszej części opisano modele zrównoważonego przedsiębiorstwa, a także dokonano próby ustalenia roli i miejsca przedsiębiorczości oraz innowacji w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości.

Rozdział drugi został poświęcony zagadnieniu zrównoważonej przedsiębiorczości, wskazując istotę oraz genezę tej koncepcji. Rozdział ten zawiera również propozycję **autorskiej definicji zrównoważonej przedsiębiorczości**. Przedstawiono podstawowe modele zrównoważonej przedsiębiorczości oraz omówiono jej narzędzia i instrumenty wpływające na kształtowanie się tej koncepcji w obecnych warunkach funkcjonowania rynków i gospodarek. Rozdział ten zawiera także wyniki przeprowadzonej analizy bibliometrycznej dotyczącej publikacji naukowych z obszaru zrównoważonej przedsiębiorczości, na podstawie której przeprowadzono rozważania nad istotą zrównoważonej przedsiębiorczości, identyfikując istniejącą lukę badawczą.

W rozdziale trzecim zawarto charakterystykę procesu badawczego oraz opis zastosowanej metodologii badawczej. Określono w nim cele badawcze, dokonano egzemplifikacji grupy badawczej, którą stanowiły polskie przedsiębiorstwa, oraz opisano założenia i ograniczenia badawcze. W rozdziale tym zaprezentowano model badawczy, na podstawie którego sformułowano hipotezy badawcze, weryfikowane w dalszym toku prowadzonych badań. Opisano również zastosowane narzędzia badawcze oraz szczegółowo przedstawiono zrealizowaną procedurę badawczą.

Kolejny rozdział zawiera wyniki przeprowadzonych analiz z wykorzystaniem metod statystycznych wraz z ich interpretacją. Zawartość tego rozdziału została oparta na analizie oraz interpretacji danych zarówno pierwotnych, jak i wtórnych, pozyskanych w wyniku przeprowadzonych badań ankietowych. Problematyka tego rozdziału obejmuje analizę istotności działań realizowanych przez badane przedsiębiorstwa w obszarze zrównoważonej

przedsiębiorczości. Dokonano również oceny istotności pomiędzy realizowanymi celami zrównoważonej przedsiębiorczości a przyjętymi kryteriami. W kolejnych podrozdziałach przeprowadzono ocenę istotności różnic pomiędzy wybranymi kryteriami oraz dokonano identyfikacji czynników określających wpływ zrównoważonej przedsiębiorczości na zarządzanie przedsiębiorstwami. Następnie zbadano poziom występujących między nimi współzależności.

Rozdział piąty stanowi kompilację wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz prezentuje **autorski model zrównoważonej przedsiębiorczości**. Na podstawie tego modelu polskie przedsiębiorstwa mogą realizować założenia koncepcji zrównoważonej przedsiębiorczości. Rozdział ten zawiera szczegółową charakterystykę modelu oraz jego ograniczenia, a także warunki jego wdrożenia.

W zakończeniu pracy dokonano podsumowania treści zawartych w monografii oraz uzyskanych wyników badań. Szczegółowo podkreślono teoretyczne osiągnięcia z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości z punktu widzenia poruszanej w pracy problematyki zrównoważonej przedsiębiorczości. Zaprezentowano również wnioski, sformułowane na gruncie przeprowadzonych weryfikacji hipotez badawczych. Zaznaczono przy tym istotność osiągniętych celów z punktu widzenia nauk o zarządzaniu i jakości, jednocześnie wskazując uwarunkowania do możliwości prowadzenia dalszych badań poświęconych problematyce zrównoważonej przedsiębiorczości. Doprowadziło to do uzyskania szerokiego obrazu realizacji zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwach.

Dokonując **podsumowania hipotez badawczych**, stwierdzono, że:

1. W odniesieniu do pierwszej hipotezy badawczej *H1: Przedsiębiorstwa działające zgodnie ze zrównoważoną przedsiębiorczością w takim samym stopniu realizują cele ekonomiczne, ekologiczne oraz społeczne*, założono, że będzie ona pozytywnie zweryfikowana, jeśli zostanie wykazane, że wszystkie cele w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości są realizowane w takim samym stopniu. Wyniki przeprowadzonych badań pokazały, że przedsiębiorstwa nie realizują tych celów w takim samym stopniu, bowiem to cele społeczne i ekonomiczne miały wyraźnie wyższy priorytet realizacji niż cele ekologiczne. Tym samym hipoteza *H1* została negatywnie zweryfikowana.
2. W odniesieniu do drugiej hipotezy badawczej *H2: Występują istotne różnice w ocenie celów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych przez przedsiębiorstwa w zależności od wprowadzenia określonej praktyki*, założono, że będzie ona uznana za pozytywnie zweryfikowaną, jeśli zidentyfikowane zostaną istotne zależności pomiędzy realizacją celów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych a określonymi praktykami. Uzyskane

wyniki badań, wskazujące, że przedsiębiorstwa, które posiadają zbiór dobrych praktyk, istotnie częściej wskazują realizację przyjętych celów w aspekcie ekonomicznym, ekologicznym oraz społecznym, potwierdzają pozytywną weryfikację tej hipotezy.

3. W przypadku trzeciej hipotezy badawczej *H3: Występuje istotna zależność pomiędzy działaniami przedsiębiorstwa w ramach zrównoważonej przedsiębiorczości a oceną jego sytuacji ekonomicznej na rynku w odniesieniu do: zysku, produktywności, zatrudnienia i liczby klientów*, założono, że będzie ona uznana za pozytywnie zweryfikowaną w momencie uzyskania potwierdzenia występowania tych zależności. Hipoteza ta została pozytywnie zweryfikowana, bowiem wyniki badań potwierdziły występowanie zależności, wykazując, że realizacja celów ekologicznych i w dużej mierze społecznych zdecydowanie zwiększa możliwości dalszego rozwoju przedsiębiorstwa na rynku.
4. W odniesieniu do czwartej hipotezy badawczej *H4: Występuje istotna zależność pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a poziomem innowacyjności przedsiębiorstwa*, założono, że wystąpienie istotnych zależności pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a poziomem innowacyjności przedsiębiorstwa będzie oznaczało pozytywną weryfikację tej hipotezy. Uzyskane wyniki wskazują, że również ta hipoteza została pozytywnie zweryfikowana, bowiem w większości przypadków zaobserwowano, że występujące korelacje pomiędzy zmiennymi są istotne statystycznie.
5. W przypadku piątej hipotezy badawczej *H5: Występują istotne różnice w częstotliwości realizacji celów zrównoważonej przedsiębiorczości a czasem funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku*, założono, że wystąpienie istotnych zależności pomiędzy częstotliwością realizacji celów zrównoważonej przedsiębiorczości a czasem funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku będzie oznaczało pozytywną weryfikację tej hipotezy. Z uwagi na to, że przeprowadzone badania ujawniły występowanie tych istotnych zależności, np. cel przedsiębiorstwa w postaci nawiązywania lepszej współpracy z klientami i partnerami jest istotnie częściej realizowany w przedsiębiorstwach bardzo młodych (przedsiębiorstwa działające od 2017 r.) niż starych (przedsiębiorstwa działające ponad 30 lat na rynku), przyjęto, że hipoteza ta została pozytywnie zweryfikowana.
6. W przypadku szóstej hipotezy badawczej *H6: Występują istotne zależności pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a podejmowanymi działaniami*, założono, że wystąpienie istotnych zależności pomiędzy realizacją celów w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości a podejmowanymi działaniami będzie oznaczało pozytywną weryfikację tej hipotezy. Z uwagi na to, że przeprowadzone analizy

wykazały wystąpienie 38 korelacji na 44 możliwych (wysoko istotnie statystyczne), a kolejne 3 uznano by za satysfakcjonujące na poziomie istotności 0,1, można przyjąć, że szósta hipoteza badawcza także została pozytywnie zweryfikowana.

Z kolei realizację przyjętych celów poznawczych potwierdzają poniższe wnioski:

- Przeprowadzono krytyczną analizę literatury przedmiotu, co pozwoliło na określenie stanu i statusu zrównoważonej przedsiębiorczości oraz wyjaśnienie jej znaczenia w funkcjonowaniu przedsiębiorstw.
- Dokonana analiza literatury w obszarze zrównoważonej przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju umożliwiła sformułowanie dwóch autorskich definicji obu tych pojęć. Definicję zrównoważonej przedsiębiorczości sformułowano następująco: *Zrównoważona przedsiębiorczość to nieustające zobowiązanie przedsiębiorców i podmiotów gospodarczych w dążeniu do rozwoju gospodarczego z jednoczesnym uwzględnieniem działań poprawiających jakość życia pracowników, społeczeństwa oraz stan środowiska naturalnego.* Natomiast definicja zrównoważonego rozwoju określa go jako *ciągły rozwój społeczeństw w wymiarze globalnym, dążący do zaspokojenia ich podstawowych potrzeb, realizowanych m. in. przez odpowiedzialne traktowanie środowiska naturalnego, dążenie do poprawy efektywności procesów ekonomicznych, a także działań o charakterze zabezpieczającym dziedzictwo kulturowe z myślą o przyszłych pokoleniach, a które to procesy pozostają ze sobą w ciągłych relacjach.*
- Przeprowadzone badania umożliwiły również identyfikację związków i zależności pomiędzy głównymi aspektami zrównoważonej przedsiębiorczości o charakterze ekonomicznym, ekologicznym i społecznym oraz wyjaśnienie związków pomiędzy zrównoważoną przedsiębiorczością a funkcjonowaniem przedsiębiorstw w zakresie realizacji celów, działań oraz wdrażanych rozwiązań.

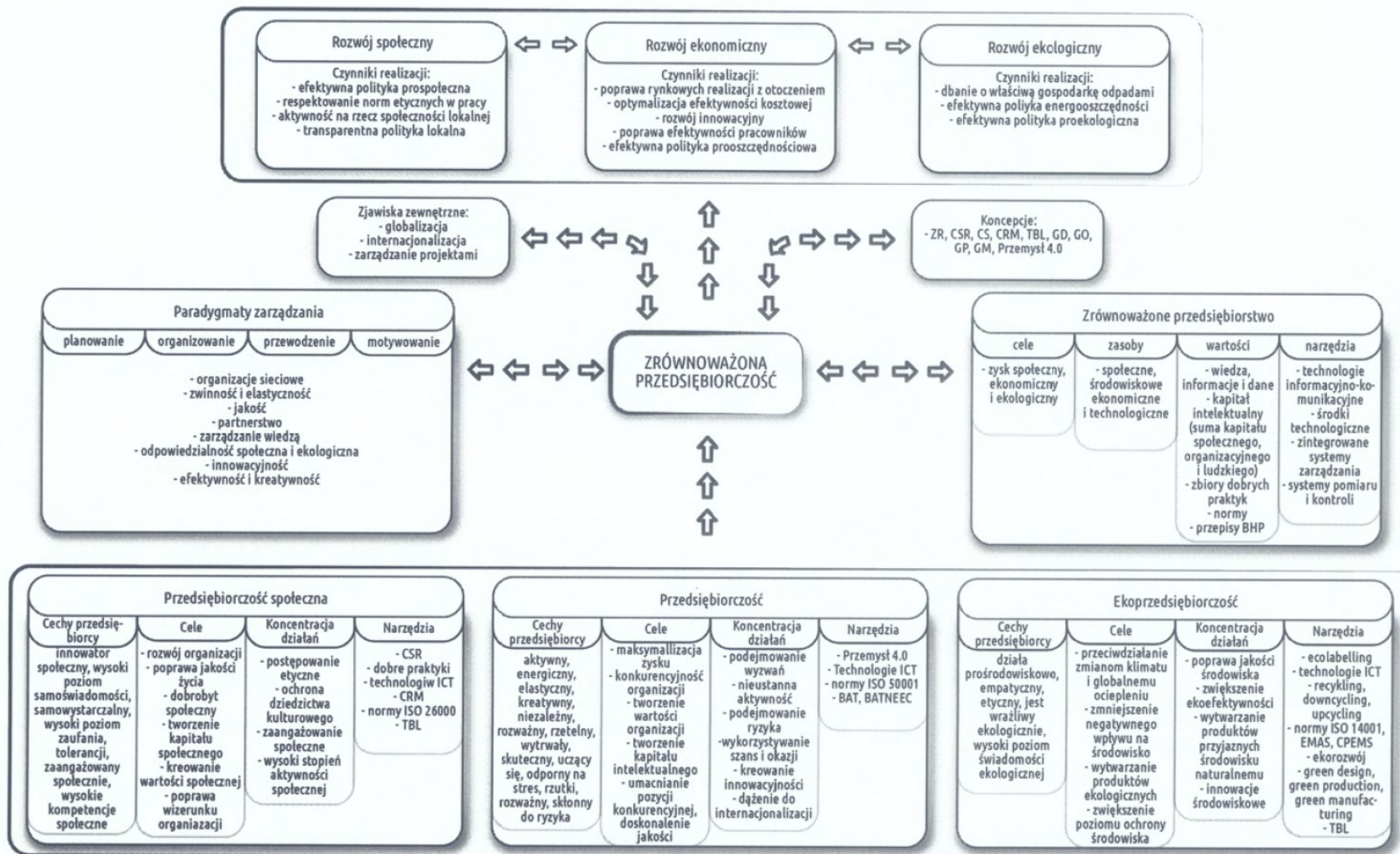
Odnosząc się z kolei do realizacji **celów metodycznych**, należy zaznaczyć, że ich realizacja wyraziła się w:

- opracowaniu autorskiej metody pomiaru funkcjonowania zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwie;
- określeniu na tej podstawie modelu badawczego, służącego do zbadania problematyki zrównoważonej przedsiębiorczości;
- stworzeniu zestawu narzędzi badawczych, dzięki którym możliwe było zidentyfikowanie związków, relacji i zależności pomiędzy badanymi zmiennymi, prowadząc do zweryfikowania przyjętego modelu badawczego.

Ponadto realizacja celu metodycznego przyjęła postać autorskiego modelu zrównoważonej przedsiębiorczości (model ZP), który jest nie tylko kolejną propozycją rozwiązań w odniesieniu do zrównoważonej przedsiębiorczości, ale stanowi również nowatorskie ujęcie tej problematyki (rys. 3).

Zaprezentowany model ZP potwierdza realizację **celu implikacyjnego**, gdyż jest on jednocześnie narzędziem umożliwiającym menadżerom dokonanie oceny funkcjonowania przedsiębiorstwa w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości. Dodatkowo realizacja celu implikacyjnego dokonana została poprzez opracowanie rekomendacji dla przedsiębiorstw, wskazujących kierunek działań zgodnych ze zrównoważoną przedsiębiorczością:

1. Uwzględnienie w procesach zarządzania przedsiębiorstwem współczesnym paradygmatów zarządzania w postaci dążenia do:
 - osiągnięcia wysokiego poziomu jakości;
 - tworzenia i utrzymywania partnerskich relacji zarówno wewnątrz przedsiębiorstw, jak i z podmiotami zewnętrznymi;
 - większej zwinności i elastyczności, jak również efektywności i kreatywności, co przyczyni się do poprawy efektywności reagowania na nieprzewidziane zdarzenia i okoliczności;
 - uzyskania wysokiego poziomu innowacyjności, wzmacniającego w efekcie przewagę konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku;
 - odpowiedniego zarządzania wiedzą, wykorzystując w tym celu posiadany kapitał ludzki, organizacyjny oraz społeczny;
 - osiągnięcia wysokiego poziomu odpowiedzialności społecznej i ekologicznej, co stanowi podstawę zrównoważonej przedsiębiorczości.
2. Uwzględnienie w działalności przedsiębiorstwa zjawisk zewnętrznych, wpływających na jego funkcjonowanie w postaci globalizacji, internacjonalizacji i zarządzania projektami.
3. Wykorzystanie lub zastosowanie, zgodnie z własnymi potrzebami przedsiębiorstwa, elementów współczesnych koncepcji, które nie tylko będą stanowiły uzupełnienie zrównoważonej przedsiębiorczości, ale również ułatwią funkcjonowanie przedsiębiorstwa na rynku i pozytywnie wpłyną na jego dalszy rozwój.

Rysunek 3. Model zrównoważonej przedsiębiorczości

Źródło: Opracowanie własne

4. Dążenie do przekształcenia przedsiębiorstwa w zrównoważone przedsiębiorstwo, ukierunkowanego na:

- realizację celów ekonomicznych, ekologicznych oraz społecznych;
- efektywne wykorzystywanie zasobów nie tylko środowiskowych, ale również społecznych i ekonomicznych;
- funkcjonowanie i realizowanie celów zgodnie z przyjętymi wartościami oraz wdrożonymi normami i przepisami;
- wykorzystywanie w swojej działalności szerokiego zestawu narzędzi umożliwiających nie tylko pozyskiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji, ale również nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów, relacji i współpracy opartej na partnerstwie.

Powyższe rekomendacje nie wyczerpują w pełni tematu, raczej stanowią one pewnego rodzaju ramy pozwalające na funkcjonowanie przedsiębiorstwa zgodnie ze zrównoważoną przedsiębiorczością. W każdym bowiem przedsiębiorstwie podejmowane przez nie działania i realizowane cele mają charakter indywidualny, więc zaproponowane powyżej rekomendacje mogą wymagać większego uszczegółowienia. Jednakże w odniesieniu do przyjętych w monografii celów można przyjąć, że cel implikacyjny w postaci opracowania rekomendacji dla przedsiębiorstw, które wskażą kierunek działań zgodnych ze zrównoważoną przedsiębiorczością, został zrealizowany.

Ponadto rezultaty uzyskane w części empirycznej monografii umożliwiły sformułowanie **ogólnych wniosków:**

- Warunki gospodarcze, w jakich funkcjonują przedsiębiorstwa, implikują potrzebę wdrażania działań i rozwiązań zrównoważonej przedsiębiorczości w celu dalszego ich rozwoju.
- Występuje istotna zależność między czasem rozpoczęcia działalności przedsiębiorstwa a procesami zarządzania w aspekcie ekonomicznym, ekologicznym oraz społecznym.
- Prowadzenie działalności zgodnie z założeniami zrównoważonej przedsiębiorczości istotnie zwiększa prawdopodobieństwo przetrwania na rynku i warunkuje dalszy rozwój przedsiębiorstwa.
- Wdrożenie i praktyczna realizacja zrównoważonej przedsiębiorczości istotnie wpływa na zwiększenie poziomu innowacyjności przedsiębiorstwa.
- Czas funkcjonowania przedsiębiorstwa na rynku istotnie wpływa na poziom realizacji celów zrównoważonej przedsiębiorczości.
- Występują istotnie statystyczne różnice w postawach przedsiębiorców i realizowanych przez nich działaniach zrównoważonej przedsiębiorczości.

- Przedsiębiorstwa posiadające sformalizowane zbiory działań znacznie efektywniej realizują założenia zrównoważonej przedsiębiorczości.

Sformułowane powyżej wnioski wskazują pozytywny wpływ zrównoważonej przedsiębiorczości na działalność przedsiębiorstw, a w efekcie na możliwości ich funkcjonowania na rynku oraz dalszego rozwoju.

Realizowane przez naukowców badania wymiennie przyczyniają się do rozwoju samej nauki, a istotą pracy naukowej jest twórcza praca naukowca. Polega ona na rozpoznawaniu i badaniu nieznanych dotąd elementów składających się na otaczającą nas rzeczywistość²⁷, które w efekcie nie tylko umożliwią ich identyfikację oraz scharakteryzowanie, ale również przyczynią się do wzbogacenia dotychczasowego zakresu (stanu) wiedzy w badanym obszarze.

Prezentowana monografia, proponując autorskie definicje oraz model zrównoważonej przedsiębiorczości, wypracowane na bazie kompleksowych badań, nie tylko rzuca nowe światło na zagadnienie zrównoważonej przedsiębiorczości oraz jej rolę w działalności przedsiębiorstwa, ale również charakteryzuje się znaczącym **teoriotwórczym wkładem do nauk o zarządzaniu i jakości** poprzez:

- analizę i usystematyzowanie dorobku literaturowego dotyczącego zagadnień zarządzania, koncepcji zrównoważonego rozwoju i zrównoważonej przedsiębiorczości, a także samej przedsiębiorczości;
- określenie wpływu koncepcji zrównoważonego rozwoju na paradygmaty zarządzania;
- charakterystykę trendów kształtujących zrównoważoną przedsiębiorczość i jej roli w zarządzaniu przedsiębiorstwem;
- identyfikację narzędzi i instrumentów wpływających na praktyczną realizację zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwie;
- sformułowanie dwóch autorskich definicji obu koncepcji - zrównoważonego rozwoju i zrównoważonej przedsiębiorczości, oraz zaproponowanie autorskiego modelu zrównoważonej przedsiębiorczości (model ZP);
- wypełnienie luki badawczej dotyczącej implikacji wynikających z wdrożenia zrównoważonej przedsiębiorczości w przedsiębiorstwach i jej wpływu na działalność współczesnych podmiotów gospodarczych;
- uzupełnienie polskiego dorobku publikacyjnego o kompleksowe ujęcie praktycznego wymiaru zrównoważonej przedsiębiorczości oraz jej roli w działalności przedsiębiorstw;

²⁷ J. Zieliński (2012), *Metodologia pracy naukowej*, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa, s. 11-13.

- rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości dotyczących roli i znaczenia zrównoważonej przedsiębiorczości w działalności przedsiębiorstw.

Konkludując, chciałabym podkreślić, że napisana przeze mnie monografia *Zrównoważona przedsiębiorczość. Analiza i model* charakteryzuje się **wysokimi walorami poznawczymi, metodycznymi oraz implikacyjnymi**. Systematyczny oraz spójnie zrealizowany proces badawczy nie tylko umożliwił osiągnięcie podstawowego celu, jakim jest wzbogacenie dotychczas istniejącego stanu wiedzy, ale również może stanowić inspirację do dalszego rozwijania i poszukiwania kolejnych rozwiązań w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości zarówno przez badaczy, jak i praktyków zarządzania.

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

W latach 1998-2004 studiowałam na dziennych jednolitych studiach magisterskich na kierunku zarządzanie i marketing Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Po obronie pracy magisterskiej nt. *Ocena działalności finansowej Banku BZ WBK w latach 2001-2003*, której promotorem był prof. dr hab. Eugeniusz Sitek, rozpoczęłam pracę zawodową poza murami Uczelni. Pracę naukową na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej rozpoczęłam w 2011 r. na stanowisku asystenta w Katedrze Ekonometrii i Informatyki. W lutym 2012 r. otworzyłam przewód doktorski z proponowanym tytułem pracy: *Strategia zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw energetycznych w zarządzaniu łańcuchem dostaw*, której promotorami byli prof. dr hab. Stanisław Brzeziński i dr hab. inż. Janusz Grabara prof. PCz. Zamknięcie przewodu doktorskiego nastąpiło w dniu 18 grudnia 2012 r. obroną rozprawy doktorskiej, której recenzentami byli prof. dr hab. Maria Nowicka-Skowron i dr hab. inż. Małgorzata Nycz-Łukaszewska prof. UE we Wrocławiu. Obroniona praca doktorska dostała wyróżnienie i w dniu 18 grudnia 2012 r. uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej uzyskałam stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu.

Głównym zagadnieniem mojej pracy doktorskiej było sformułowanie strategii zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu łańcuchem dostaw przedsiębiorstw energetycznych, która znajduje swoje odzwierciedlenie nie tylko w procesach logistycznych, ale wpływa także na zmniejszenie negatywnego wpływu sektora elektroenergetycznego na środowisko naturalne, poprawę jakości życia najbliższego otoczenia społecznego i przyczynia się do rozwoju gospodarczego. W pracy, wykorzystując przeprowadzone badania, zaprezentowałam model

procesów logistycznych zachodzących w obrębie wybranych łańcuchów dostaw, dzięki którym stało się możliwe przeprowadzenie analizy działalności przedsiębiorstw energetycznych. Następnie, na podstawie uzyskanych wyników, dokonałam wielowariantowych analiz związanych ze zmianą wielkości wykorzystywanych surowców i ich wpływu na czynniki ważne z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju w wybranych przedsiębiorstwach energetycznych. Analizy te umożliwiły określenie ram strategii zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych. Efektem badań było zaproponowanie modelu strategii zrównoważonego rozwoju pozwalającego nie tylko na identyfikację miejsc, w których będzie możliwe praktyczne zaimplementowanie zasad zrównoważonego rozwoju, ale ułatwiającego opracowanie rozwiązań dotyczących wdrożenia strategii zrównoważonego rozwoju do łańcucha dostaw przedsiębiorstw energetycznych. Opracowana na podstawie modelu strategia zrównoważonego rozwoju sprzyja wyborowi rozwiązania, które z punktu widzenia koncepcji zrównoważonego rozwoju jest rozwiązaniem najbardziej optymalnym w zarządzaniu łańcuchem dostaw przedsiębiorstw energetycznych.

W okresie poprzedzającym obronę pracy doktorskiej moje zainteresowania naukowe w znacznej części dotyczyły zagadnień, których ona dotyczyła, czyli koncepcji zrównoważonego rozwoju. Wynikało to przede wszystkim z rosnącego zainteresowania tą tematyką, która w tamtym okresie stawała się coraz bardziej popularna. Dodatkowo moje rozważania naukowe obejmowały również obszar dotyczący logistyki oraz ryzyka zawodowego. Do najistotniejszych i najbardziej ukierunkowujących moje zainteresowania naukowe publikacji z tamtego okresu mogę zaliczyć opracowania łączące się z badaniami nad koncepcją zrównoważonego rozwoju, w których skoncentrowałam się na wpływie oraz wymiernych efektach implementacji koncepcji zrównoważonego rozwoju do sektorów związanych z logistyką miejską²⁸, procesami zarządzania przedsiębiorstwem²⁹, turystyką³⁰,

²⁸ P. Bajdor (2012), *Urban Logistics in Sustainable Development*, „Supply Chain Management Journal”, nr 3(1), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 43-50.

²⁹ P. Bajdor (2012), *Koncepcje zrównoważonego rozwoju w procesie zarządzania przedsiębiorstwem*, [w:] A. Wójcik-Mazur (red.), *Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania przedsiębiorstwem*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-63500-25-2, ISSN 1428-1600, s. 90-97; J. Grabara, P. Bajdor (2012), *Implementation of the Solutions Compatible with Sustainable Development Conception and Its Impact of SME Enterprises Economic Condition*, [w:] *Economic Policy in the European Union Member Countries*, 10th International Scientific Conference. September 19-21, Vendryne, Republika Czeska, ISBN 978-80-7248-780-6, s. 135-143.

³⁰ P. Bajdor, J. Grabara (2012), *Turystyka zrównoważona - przegląd literatury i charakterystyka (Sustainable Tourism - The Literature Review and Characteristics)*, [w:] S. Nowak (red.), *Regionalne i lokalne strategie rozwoju turystyki. Materiały i studia*, Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Dział Nauki, Wydawnictwo i Współpracy z Zagranicą, Katowice, ISBN 978-83-60841-88-4,

łańcuchami dostaw³¹ i procesami logistycznymi³², transportem³³, logistyką zieloną³⁴ i zielonymi łańcuchami dostaw³⁵ oraz marketingiem³⁶.

W odniesieniu do logistyki jako obszaru badawczego zajmowałam się centrami logistycznymi analizowanymi w kontekście rozwiązania wspomagającego realizację procesów logistycznych w przedsiębiorstwie³⁷ oraz możliwości implementacji filozofii Toyota Way w celu usprawnienia przebiegu procesów realizowanych w centrach logistycznych³⁸.

W zakresie ryzyka zawodowego moje zainteresowania naukowe koncentrowały się na koncepcji zarządzaniu ryzykiem jako narzędzia umożliwiającego nie tylko zidentyfikowanie ryzyka zawodowego występującego w przedsiębiorstwie³⁹, ale również wpływającego na zmniejszenie się liczby wypadków przy pracy⁴⁰. Analizowałam również rolę działów kadr w procesie zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie⁴¹ oraz możliwości oferowane przez szkolenia studentów uczelni technicznych w kwestii zarządzania ryzykiem zawodowym⁴². Niewątpliwym wkładem do rozwoju tej dziedziny jest propozycja wykorzystania koncepcji

³¹ **P. Bajdor**, J. Grabara (2011), *Implementing "Green" Elements into the Supply Chain - The Literature Review and Examples*, „Annales Universitatis Apulensis. Series Oeconomica”, nr 2, ISSN 1454-9409, s.

³² **P. Bajdor**, R. Budzik (2012), *The Sustainable Development Conception Principles in the Chosen Logistics Process in the Supply Chain*, „Logistyka”, nr 6, ISSN 1231-5478, s. 9-12.

³³ **P. Bajdor**, J. Grabara (2013), *The Transport Infrastructure Investment's Impact on the Level of Sustainable Transport Indicators in the Częstochowa City*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 309, ISSN 1662-7482, s. 316-323.

³⁴ **P. Bajdor** (2012), *Comparison Between Sustainable Development Concept and Green Logistics - The Literature Review*, „Polish Journal of Management Studies”, nr 5, ISSN 2081-7452, 2081-7452, s.

³⁵ **P. Bajdor**, J. Grabara (2012), *Green Supply Chain in the Enterprise Operating at the Fashion Market*, „Logistyka”, nr 6, ISSN 1231-5478, s. 13-18.

³⁶ **P. Bajdor** (2011), *Marketing and Advertising in Sustainable Development Conception*, [w:] *Marketing a marketingova komunikacia (wybrane aspekty; pohTady a trendy)*, Katedra Marketingu a Medzinarodneho Obchodu Fakulta Manazmentu Presovskej Univerzity v Presove, Presov, ISBN 978-

³⁷ J. Grabara, **P. Bajdor**, B. Okwiet (2010), *Center as a Tool for Logistics Activities in Support of the Company on the Example of SME's Enterprise X*, „Polish Journal of Management Studies”, nr 2, ISSN 2081-7452, 2081-7452, s. 35-43.

³⁸ **P. Bajdor**, J. Grabara (2011), *The Implementation of Toyota Way Philosophy in the Logistics Center*, „Gospodarka Materiałowa & Logistyka”, nr 12, ISSN 1231-2037, s. 34-37.

³⁹ I.C. Dima, J. Grabara, **P. Bajdor** (2010), *Risk Identification and Conception of Risk Management Systems*, [w:] *Bezpieczeństwo systemu człowiek - obiekt techniczny - otoczenie. Referaty*. Częstochowa, ISBN 978-83-61118-46-6, s. 28-37.

⁴⁰ J. Grabara, **P. Bajdor**, Sz. Salamon, I.C. Dima (2011), *Risk Management System - as a Tool to Reduce the Number of Accidents and Injuries in the Enterprise*, [w:] Sz. Salamon (red.), *Safety of the System: Human - Technical Object - Environment. Work Health and Safety in Production, Operation and Maintenance*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-61118-55-8,

⁴¹ I.C. Dima, **P. Bajdor** (2011), *The Role of Human Resources Department in Risk Management*, [w:] Sz. Salamon (red.), *Safety of the System: Human - Technical Object - Environment. Work Health and Safety in Production, Operation and Maintenance*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-61118-55-8, ISSN 1428-1600, s. 17-23.

⁴² I.C. Dima, J. Grabara, **P. Bajdor** (2010), *Training of Technical Universities Students Work Safety Management*, [w:] *Bezpieczeństwo systemu człowiek - obiekt techniczny - otoczenie*, Częstochowa, ISBN 978-83-61118-46-6, s. 19-27.

grywalizacji (in. gamifikacji) jako narzędzia umożliwiającego polepszenie procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem zawodowym⁴³ oraz zastosowanie Mapy Ryzyka jako narzędzia umożliwiającego zwizualizowanie i pomiar ryzyka zawodowego w przedsiębiorstwie⁴⁴.

Ponadto moją uwagę przyciągały również kwestie związane z wykorzystaniem narzędzi marketingowych przez uczelnie wyższe⁴⁵, kształtowaniem się polskiego rynku e-commerce⁴⁶ oraz wykorzystania filozofii zarządzania relacjami z klientami (*Customer Relationship Management*) jako narzędzia koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (*Corporate Social Responsibility*)⁴⁷.

Efektom mojej pracy naukowej w okresie poprzedzającym uzyskanie stopnia doktora, oprócz samej pracy doktorskiej, było opublikowanie sześciu rozdziałów w monografii oraz jedenastu artykułów w czasopiśmie, wygłoszenie jedenastu referatów na międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych oraz opracowanie dwóch rozdziałów w podręczniku akademickim. Dwa artykuły zostały zaindeksowane w bazie Web of Science, potwierdzając tym samym ich wysoki walor naukowo-badawczy.

Po uzyskaniu stopnia doktora moje zainteresowania badawcze nadal skupiały się na koncepcji zrównoważonego rozwoju, a w szczególności na jego poszczególnych odmianach. O ile moja rozprawa doktorska poświęcona była strategii zrównoważonego rozwoju w łańcuchach dostaw, to kolejne moje badania skoncentrowały się na zagadnieniu łańcuchów dostaw, a w szczególności na analizie wpływu tej koncepcji na kształtowanie się zrównoważonych łańcuchów dostaw oraz identyfikacji charakterystycznych dla nich

⁴³ P. Bajdor, L. Dragolea (2011), *The Gamification as a Tool to Improve Risk Management in the Enterprise*, „Annales Universitatis Apulensis. Series Oeconomica”, nr 2, ISSN 1454-9409, s. 574-583.

⁴⁴ P. Bajdor (2012), *Risk Map as a Tool to Visualization and Measuring the Risk in the Enterprise*, [w:] Sz. Salamon (red.), *Safety of the System. Technical, Organizational and Human Work Safety Determinants*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-63500-13-9,

⁴⁵ P. Bajdor (2012), *Educational Institutes' Marketing Activities in Connection with the Demography Level and Its Impact on the Number of Students*, [w:] M. Ferencova (red.), *Marketing a marketingowa komunikacia - prepojenie teorie a praxe*, Presovska Univerzita v Presove, Presov, ISBN 978-80-555-

⁴⁶ P. Bajdor (2012), *Polish E-commerce Market - The Present State and Development Perspectives*, „Revista Economica”, nr 3, ISSN 1582-6260, s. 8-16.

⁴⁷ P. Bajdor, B. Okwiet (2012), *CRM as a Tool of CSR - How Polish Enterprises Use It*, [w:] *Proceedings of the "International Workshop on Economics, Management and Marketing"*, ICMEA 2012, Sixth Edition, September 28- 29^h 2012, Alba Iulia, Romania, ISBN 978-606-613-047-9, s. 91-94.

elementów⁴⁸. Dokonałam również próby zidentyfikowania zrównoważonego łańcucha dostaw w polskim sektorze energetycznym⁴⁹.

Współcześnie zasady koncepcji zrównoważonego rozwoju są obecne niemal we wszystkich dziedzinach życia i odgrywają kluczową rolę w działaniach na rzecz ochrony środowiska, działaniach na rzecz społeczności i rozwoju gospodarczego. Jednym z „beneficjentów” tej koncepcji są przedsiębiorstwa, zarówno małe o charakterze lokalnym, jak i te o zasięgu globalnym, których coraz większa liczba realizuje działania wpisujące się w ramy zrównoważonego rozwoju⁵⁰.

Mając na uwadze, że rolnictwo jest jedną z najważniejszych działalności w krajach Unii Europejskiej, przeprowadziłam analizy zmierzające do dokonania oceny polskiego rolnictwa pod kątem zrównoważonego rozwoju. Celem moich badań w tym aspekcie było zarysowanie obecnego zarządzania rolnictwem z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju⁵¹.

Moją uwagę jako badacza przykuły również kwestie dotyczące zrównoważonych innowacji, na bazie założenia, że celem innowacji jest poprawa ludzkiego życia oraz zapewnienie lepszych warunków dla przyszłych pokoleń. W tej perspektywie badałam efekt synergii zrównoważonych innowacji dla przedsiębiorstwa i jego interesariuszy. Natomiast w odniesieniu do samych innowacji moje badania koncentrowały się na analizie głównych problemów, z jakimi borykają się polskie firmy, starając się pozyskać środki na finansowanie innowacji, oraz na określeniu rodzaju pomocy najbardziej przez nie oczekiwanej⁵². W aspekcie innowacji przeprowadziłam również analizę możliwości i celowości aktywnego zarządzania w warunkach globalizacji pod kątem informacyjnym, w szczególności pod kątem efektywnego zarządzania innowacjami w zmieniającym się otoczeniu⁵³. Natomiast

⁴⁸ P. Bajdor, A. Ulfik, S. Nowak (2015), *The Selected Aspects of Sustainable Development in Supply Chain Management (SCM)*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 708, ISSN 1662-7482, 1660-9336,

⁴⁹ P. Bajdor (2017), *Sustainable Supply Chain in Polish Energy Sector*, [w:] P. Slavickova (red.), *Knowledge for Market Use 2017: People in Economics- Decisions, Behavior and Normative Models*, Palacky University Olomouc, Olomouc, ISBN 978-80-244-5233-3, s. 1174-1178.

⁵⁰ J. Grabara, P. Bajdor, L. Mihaescu (2015), *Steps of Sustainable Development Implementation Into Enterprise Activities*, „Management of Sustainable Development”, nr 7(1), ISSN 2066-9380, 2247-

⁵¹ P. Bajdor, A. Brzozowska, A. Kalinichenko, A. Dunay (2020), *Sustainable Agriculture Management in European Union Countries*, [w:] K.S. Soliman (red.), *International Business Information Management Association (IBIMA)*, Norristown, ISBN 978-0-9998551-4-0, s. 808-819; P. Bajdor, A. Brzozowska (2018), *Expenditure on Environmental Protection, Taxes and Innovations as Determinants of the Level of Sustainability in Agriculture*, [w:] E. Horska, Z. Kapsdorferova, M. Hallova (red.), *International Scientific Days 2018*, Wolters Kluwer, Praga, ISBN 978-80-7598-180-6, s. 894-906.

⁵² J. Grabara, P. Bajdor (2013), *Innovations Financed by Polish Enterprises from SME Sector*, „Revista Romana de Statistica = Romanian Statistical Review Supplement”, Trim IV, ISSN 1018-046X, 1844-7694,

⁵³ T. Lis, P. Bajdor, O. Seroka-Stolka (2016), *Innovations Management in Information Globalization Conditions (in Terms of Information)*, International Scientific Conference High Technologies. Business.

w ostatnich latach przedmiotem moich badań odnoszących się do innowacji były innowacje socjalne, a przede wszystkim próba identyfikacji możliwości wdrożenia innowacji społecznych w gospodarce mieszkaniowej komunalnej⁵⁴.

Kolejnym obszarem zainteresowań naukowych związanych ze zrównoważonym rozwojem stała się koncepcja zrównoważonej przedsiębiorczości. Przyczynkiem do rozpoczęcia badań i rozważań naukowych nad zrównoważoną przedsiębiorczością były badania wstępne przeprowadzone wśród przedsiębiorstw MŚP działających w województwie śląskim⁵⁵ oraz wywiady przeprowadzone w kilku przedsiębiorstwach działających na terenie Częstochowy⁵⁶. Głównym celem zrealizowanych badań była próba zidentyfikowania pewnych cech, postaw i działań charakterystycznych dla zrównoważonej przedsiębiorczości oraz jej upowszechnienia w przedsiębiorstwach. Prowadząc te badania, dokonałam próby zidentyfikowania i oceny postaw wobec zrównoważonej przedsiębiorczości wśród polskich przedsiębiorstw oraz zbadałam, czy istnieje związek między celami przedsiębiorstwa a działaniami zrównoważonej przedsiębiorczości podejmowanymi przez polskie przedsiębiorstwa MŚP⁵⁷. Jednakże głównym efektem prowadzonych badań nad zrównoważoną przedsiębiorczością jest monografia pt. *Zrównoważona przedsiębiorczość. Analiza i model*, przedstawiona jako główne osiągnięcie naukowe oraz zaprezentowana w pierwszej części autoreferatu.

Zrównoważona przedsiębiorczość nadal pozostaje w centrum moich zainteresowań badawczych, a obecne rozważania ogniskują się na zidentyfikowaniu związków i relacji, jakie mogą zachodzić pomiędzy zrównoważoną przedsiębiorczością a przedsiębiorcami w zależności od przyjętych kryteriów. Ponadto moim zamierzeniem jest zbadanie, czy trwająca od 2020 r. pandemia COVID-19 wpłynęła na działalność przedsiębiorstw w obszarze zrównoważonej przedsiębiorczości.

2016 r., Bułgaria, Scientific Proceedings of the Scientific Technical Union of Mechanical Engineering, R. 24, Vol. 6 (192), ISSN 1310-3946, s. 11-14.

⁵⁴ M. Dziadkiewicz, P. Bajdor (2020), *Social Innovations in Municipal Housing Management*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN 978-0-9998551-4-0, s. 9151-9163.

⁵⁵ P. Bajdor (2017), *Sustainable Entrepreneurs in Poland - The Pilotage Study Among Polish Entrepreneurs from Silesia Region*, [w:] I. Kosciarova, Z. Kadekova (red.), *Managerial Trends in the Development of Enterprises in Globalization Era*, Slovak University of Agriculture in Nitra, Nitra, ISBN

⁵⁶ P. Bajdor (2017), *The Presence of Sustainable Entrepreneurship in Polish Companies Based on the Selected Examples*, [w:] M. Sampaio de Alencar (red.), *Communication, Management and Information Technology*, CRC Press/Balkema, Leiden, ISBN 978-1-138-02972-9, s. 703-709.

⁵⁷ P. Bajdor, I. Pawełoszek (2020), *Data Mining Approach in Evaluation of Sustainable Entrepreneurship*, International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information and Engineering Systems (KES), 16-18 września 2020, Werona, Włochy, 10 s.

Kolejnym efektem moich badań i rozważań naukowych nad koncepcją zrównoważonego rozwoju jest autorska monografia pt. *Sustainable Development: Historical Background, Strategies, Dimensions and Future Challenges*. Monografia ta stanowi bardzo szerokie tło dla koncepcji zrównoważonego rozwoju, poczynając od podstaw historycznych tej koncepcji aż po kolejne fazy jej rozwoju. W książce, oprócz dokładnego przeglądu definicji zrównoważonego rozwoju, zawarto omówienie poszczególnych dziedzin *stricte* wywodzących się z tej koncepcji, takich jak: zrównoważony łańcuch dostaw, zrównoważona przedsiębiorczość, zrównoważony marketing, zrównoważony transport, zrównoważona turystyka czy zrównoważony sektor energetyczny. Jednakże, oprócz powyższych, książka ta zawiera również przegląd obszarów powiązanych z koncepcją zrównoważonego rozwoju, do których zaliczyć można: zielone łańcuchy dostaw, zielone projektowanie, zieloną produkcję, zielone opakowania, recykling, downcykling, upcykling, społeczną odpowiedzialność biznesu, marketing relacji, ekorozwój, Triple Bottom Line czy zielone biuro. Niewątpliwym atutem tej książki jest kompleksowe usystematyzowanie wiedzy o zrównoważonym rozwoju, stanowiące znaczący wkład do dziedziny wiedzy z tego zakresu.

Dodatkowo swoją uwagę poświęciłam zagadnieniom niezwiązanym bezpośrednio ze zrównoważonym rozwojem, ale które można traktować jako pewnego rodzaju pochodne, powstałe na bazie jego filarów:

- społecznej odpowiedzialności biznesu - w tym obszarze dokonałam oceny stanu wdrożenia tej koncepcji w polskich przedsiębiorstwach⁵⁸, identyfikacji związków i relacji ze zrównoważonym rozwojem⁵⁹ oraz określenia jej wpływu na postawy i zachowania pracowników w organizacji⁶⁰;
- marketingu społecznie zaangażowanego, gdzie próbowałam znaleźć odpowiedź, czy powstanie tej koncepcji marketingu było podyktowane faktycznymi zmianami, takimi jak

⁵⁸ P. Bajdor (2018), *The Current State of CSR in Poland and its Relation to Sustainable Development Conception - A Theoretical Study*, [w:] S. Łęgowik-Świącik, A. Surowiec (red.), *Business Management and Corporate Social Responsibility*, VSB -Technical University of Ostrava, Ostrava, ISBN 978-80-248-4185-4, s. 67-75. ⁵⁹ P. Bajdor, T. Lis, P. Nowodziński (2016), *Corporate Social Responsibility Politics in Smali and Medium-sized Companies from Poland*, Nagoya: The International Academic Forum Sustainability, Energy & the Environment 2016, 9-12 czerwca 2016 r., Kobe, Japonia, ISSN 2186-2311, s. 1-11.

⁶⁰ P. Bajdor, A. Ptak (2018), *The Impact of Corporate Social Responsibility on Employees' Attitudes and Behaviours*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Innovation Management and Education Excellence Through Vision 2020*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN 978-0-9998551-0-2, s. 4834-4847.

postawy konsumenckie i realia współczesnego świata, czy może idea ta stanowiła odpowiedź na osiadłą już koncepcję marketingu tradycyjnego⁶¹;

- koncepcji zielonego biura, gdzie zaprezentowałam zbiór praktycznych rozwiązań, z których może skorzystać każde przedsiębiorstwo⁶²;
- zrównoważonego transportu, gdzie zbadałam działania władz miejskich realizowanych w celu przekształcenia transportu publicznego w transport zrównoważony⁶³;
- zrównoważonej turystyki, będącej efektem rosnącej świadomości faktu, że turystyka, oprócz pozytywnych efektów, powoduje znaczne szkody nie tylko w środowisku, co może prowadzić do jego degradacji, ale ma też negatywny wpływ na lokalną społeczność. Dlatego też celem moich rozważań było jak najpełniejsze zaprezentowanie istoty zrównoważonej turystyki oraz wskazanie pozytywnych efektów wynikających z jej wdrożenia w obszarach popularnych turystycznie⁶⁴.

Jeszcze innym obszarem realizowanych przeze mnie badań naukowych przed uzyskaniem stopnia doktora były rozważania dotyczące bardzo szerokiej sfery naukowej, jaką jest logistyka. W tym zakresie moje badania były ukierunkowane na: zaprezentowanie procesów zarządzania logistycznego na przykładzie zagospodarowania odpadów⁶⁵; określenie specyfiki i znaczenia zarządzania różnorodnością oraz zarządzania wiedzą w odniesieniu do logistyki⁶⁶; zaprezentowanie nowych rozwiązań i innowacji stosowanych we współczesnej logistyce⁶⁷ oraz

⁶¹ **P. Bajdor**, S. Brzeziński (2013), *Cause Related Marketing as One of the Sustainable Marketing's Dimensions - The Essence and Practical Examples*, „Polish Journal of Management Studies”, nr 7, ISSN 2081-7452, 2081-7452, s. 90-101.

⁶² **P. Bajdor** (2014), *Green Office as One of the Company's Activity to Fulfill Sustainable Development Principles*, Presov: Presovska Univerzita v Presove, I. International Scientific Conference Green Energy - Environment - Sustainable Development. Proceedings, ISBN 978-80-555-1170-2, s. 12-16.

⁶³ **P. Bajdor**, J. Grabara (2013), *The Transport Infrastructure Investment's Impact on the Level of Sustainable Transport Indicators in the Częstochowa City*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 309, ISSN 1662-7482, s. 316-323.

⁶⁴ J. Grabara, **P. Bajdor** (2013), *Towards to Sustainable Tourism - Framework, Activities and Dimensions*, „Procedia Economics and Finance”, nr 6, ISSN 2212-5671, 2212-5671, s. 523-529.

⁶⁵ **P. Bajdor**, J. Grabara (2013), *Logistics Waste Management in Częstochowa City*, „Advanced Logistic Systems. Theory and Practice”, nr 7(1), ISSN 1789-2198, s. 125-131; **P. Bajdor**, M. Starostka-Patyk, T. Lis (2016), *The Analysis of Waste Management in Częstochowa City for the Years 2011-2014*, „Transportation Research Procedia”, nr 16, ISSN 2352-1465, s. 16-24.

⁶⁶ P. Tomski, T. Lis, **P. Bajdor** (2014), *On Diversity Management The Transportation and Logistics Sector Perspective*, „Logistyka”, nr 4, ISSN 1231-5478, s. 1416-1423; T. Lis, **P. Bajdor**, P. Tomski (2014), *Tactit Knowledge and Effectivity of Logistics Management in Organization*, „Logistyka”, nr 4, ISSN 1231-5478 s. 686-693; T. Lis, **P. Bajdor** (2015), *Knowledge as a Subject of Logistics Management*, [w:] V. Novitzka, S. Korecko, A. Szakal (red.), *Informatics 2015*, IEEE, Danvers, ISBN 978-1-4673-9867-1, s.

⁶⁷ **P. Bajdor**, J. Tabor, M. Starostka-Patyk (2016), *New Solutions and Innovative Ideas in Logistics*, „Revue Marocaine de Management Logistique & Transport”, nr 1, ISSN 2489-0707, s. 133-143.

optymalizację przepływów informacji logistycznych⁶⁸. Jestem również autorką modelu logistyki sprzedaży⁶⁹, który obejmuje wszystkie czynności związane z logistyką sprzedaży, zaopatrzenia, produkcji i dystrybucji, traktując je jako całość. Opierając się na tym modelu, przedsiębiorstwo uwzględniające wszystkie aspekty logistyki sprzedaży może stworzyć schemat procesów podejmowanych w kontekście realizacji poszczególnych zamówień. Moją uwagę przykuła również logistyka zwrotna, a przede wszystkim wskazanie możliwości zarządzania wadliwymi produktami przez procesy logistyki zwrotnej i podejmowanie decyzji w tym zakresie⁷⁰ oraz identyfikacja możliwości odzyskania wartości z odpadów w przemyśle meblarskim⁷¹.

Obok obszarów naukowych dotyczących zrównoważonego rozwoju i zrównoważonej przedsiębiorczości, traktowanych przeze mnie jako główne kierunki badań, moja aktywność badawcza obejmuje również bardzo szeroki sektor nowoczesnych technologii informacyjno- -komunikacyjnych. Zaangażowanie w tej sferze stanowi nie tylko efekt realizowanego procesu dydaktycznego, ale również własnych pasji wykazywanych od czasów studenckich. Efektem tych preferencji jest szereg publikacji naukowych obejmujących zagadnienia dotyczące inteligencji cyfrowej, systemów informatycznych, aplikacji mobilnych, mediów społecznościowych, e-commerce oraz chmury obliczeniowej.

We współczesnym świecie technologie informacyjno-komunikacyjne stanowią narzędzia powszechnego użytku, a umiejętność poruszania się w cyfrowym świecie jest wymogiem rozwoju w XXI wieku. Z kolei niedostateczny poziom kompetencji cyfrowych pociąga za sobą poważne problemy społeczne, m.in. e-wykluczenie, oraz naraża użytkowników sieci na szereg zagrożeń związanych z bezpieczeństwem danych. Mając to na uwadze, przeprowadziłam badania w celu zdiagnozowania poziomu posiadanych kompetencji i umiejętności cyfrowych wśród wskazanej populacji⁷². Podążając dalej, realizowałam badania zmierzające do określenia

⁶⁸ T. Lis, P. Tomski, P. Bajdor (2014), *The Optimization of Information Logistics as the Determinant of Competitive Advantage of an Enterprise in Turbulent Environment*, „Logistyka”, nr 5, ISSN 1231-5478, s. 55-60.

⁶⁹ T. Lis, P. Bajdor (2013), *Sales Logistics as a Model Used by Companies Fulfilling Individual Customer's Needs*, [w:] A. Lemańska-Majdzik, P. Tomski (red.), *Challenges in Contemporary Management*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-63500-60-3, s. 84-94.

⁷⁰ M. Starostka-Patyk, P. Bajdor (2019), *Management of Defective Products by Reverse Logistics Processes in Polish Furniture Industry*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN 978-0-9998551-2-6, s. 9473-9482.

⁷¹ P. Bajdor, M. Stańczyk (2020), *Reverse Logistics in Furniture Industry*, „Supply Chain Management Journal”, nr 11(1), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 56-63.

⁷² P. Bajdor, K. Brendzel-Skowera, A. Wróbel, W. Gradek-Konieczna (2018), *The Assessment of Digital Intelligence of Residents of Municipal Housing Resources in Częstochowa*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie”, nr 32, ISSN 2083-1560, s. 36-47.

stopnia wykorzystania technologii informacyjno—komunikacyjnych⁷³ oraz mediów społecznościowych przez polskie przedsiębiorstwa⁷⁴; zaprezentowanie stanu sektora e-commerce na podstawie przeprowadzonej charakterystyki polskiej branży w tym sektorze wraz z określeniem możliwości wpływu e-commerce na dalszy rozwój polskich przedsiębiorstw⁷⁵. Natomiast mając na względzie występowanie zjawiska, jakim jest cyfrowe wykluczenie, dokonałam analizy wykorzystania narzędzi e-commerce przez osoby starsze (powyżej 55 r. życia)⁷⁶.

W dalszej kolejności przeprowadziłam bardziej rozszerzone badania dotyczące dokonywania zakupów internetowych. Realizacja tych badań umożliwiła identyfikację istotnych różnic w postrzeganiu poziomu jakości zakupów online w zależności od częstotliwości tych zakupów⁷⁷ oraz identyfikację i zbadanie występujących zależności pomiędzy czasem dokonywania zakupów online (rozumianym jako zdobywanie doświadczeń klientów e-commerce) przez respondentów a oceną poszczególnych zmiennych⁷⁸. Rosnąca popularność i powszechność stosowania e-commerce przyczyniła się również do upowszechnienia wykorzystania aplikacji mobilnych i to zarówno wśród przedsiębiorstw⁷⁹, jak i użytkowników indywidualnych⁸⁰, co stanowiło przedmiot badań naukowych w tej sferze. Ponadto cechą współczesnych przedsiębiorstw jest nie tylko stosowanie aplikacji mobilnych

⁷³ P. Bajdor (2015), *The Use of Information and Communication Technologies in Polish Companies in Comparison to Companies from European Union*, „Procedia Economics and Finance”, nr 27, ISSN 2212-5671, s. 702-712, 22nd International Economic Conference "Economic Prospects in the Context of Growing Global and Regional Interdependencies, 15-16 maja 2015 r., Sibiu, Rumunia; T. Lis, P. Bajdor (2015), *Information and Communication Technology and Organizations' Cooperation at the Dynamic Market*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 795, ISSN 1662-7482, 1660-9336, s. 135-141.

⁷⁴ A. Ptak, P. Bajdor, T. Lis (2016), *The Use of Social Media in European Union Enterprises - Comparative Study*, Nagoya: The International Academic Forum (IAFOR), The Asian Conference on the Social Sciences 2016, 9-12 czerwca 2016 r., Kobe, Japonia, ISSN 2186-2303, s. 299-311.

⁷⁵ J. Grabara, B. Okwiet, P. Bajdor (2015), *The Insights on Polish E-Commerce - The Present State and Proposed Solutions*, „EIRP Proceedings”, nr 10, ISSN 2067-9211, 2069-9344, s. 473-479.

⁷⁶ P. Bajdor, J. Tabor (2016), *The Electronic Commerce Use by Seniors (People 55+) in Poland*, „Information Systems in Management”, nr 5(4), ISSN 2084-5537, s. 451-462.

⁷⁷1. Pawełszek, P. Bajdor (2020), *A Statistical Approach to Assess Differences in Perception of Online Shopping*, International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information and Engineering Systems (KES), 16-18 września 2020, Werona, Włochy, 11 s.

⁷⁸ P. Bajdor (2021), *Simulations of the Relationship between the Experience Level of E-Commerce Customers and the Adopted Variables - Implications for Management in the Area of Online Shopping*, International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information and Engineering Systems (KES), 8-10 września 2021, Werona, Włochy, 12 s.

⁷⁹ P. Bajdor, T. Lis., A. Ptak (2018), *Aplikacje mobilne jako determinanta rozwoju przedsiębiorstwa - badanie wśród mikroprzedsiębiorstw*, „Przegląd Organizacji”, nr 5(940), ISSN 0137-7221, 2545-2622,

⁸⁰ A. Ptak, P. Bajdor (2018), *Modern Mobile Technologies as the Support for University Students in the Learning Process*, „European Journal of Service Management”, nr 25(1), ISSN 2450-8535, 2353-2858, s. 229-235; A. Ptak, P. Bajdor (2017), *Modern Sales Applications on the Polish E-Commerce Market*, „Supply Chain Management Journal”, nr 8(1), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 36-46.

w swojej działalności, ale również wdrażanie i wykorzystywanie systemów informatycznych wspomagających wszystkie procesy zarządzania realizowane w organizacji, niezależnie od jej wielkości, profilu działalności czy branży⁸¹. W zakresie systemów informatycznych moje badania dotyczyły ewolucji tych systemów⁸², wskazania możliwości integracji poszczególnych procesów realizowanych w przedsiębiorstwie⁸³ oraz przeprowadzenie analizy porównawczej dotyczącej wykorzystania tych systemów przez przedsiębiorstwa polskie oraz rumuńskie⁸⁴.

Dodatkowo realizowane przeze mnie badania w obszarze wykorzystania systemów informatycznych w przedsiębiorstwie były również ukierunkowane na określenie roli, jaką pełnią one m.in. w procesach realizacji zamówień⁸⁵, procesach logistyki zwrotnej⁸⁶ oraz wszystkich procesów wynikających z zarządzania organizacją⁸⁷. Natomiast w ostatnich latach moje badania naukowe dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych uległy zawężeniu do tematyki związanej z chmurą obliczeniową. Rosnąca popularność stosowania rozwiązań oferowanych w ramach chmury obliczeniowej jest efektem upowszechnienia się Internetu, z którego obecnie korzysta prawie 100% polskich przedsiębiorstw. Początkowo przedmiotem rozważań w tym aspekcie było wykorzystanie chmury obliczeniowej przez przedsiębiorstwa⁸⁸ oraz użytkowników indywidualnych⁸⁹. Następnie, zakładając, że wdrożenie chmury obliczeniowej może przynieść wiele pozytywnych rezultatów nie tylko

⁸¹ S.E. Marinescu, T. Lis, P. Bajdor (2014), *Informations Systems Used in Maritime Transport*, [w:] M. Kolcun, L. Borowik, T. Lis (red.), *Current Problems of Maintenance of Electrical Equipment and Management*, Technicka Univerzita v Koscicach, Koszyce, ISBN 978-80-553-1818-9, s. 330-337.

⁸² P. Bajdor (2015), *Ewolucja systemów informatycznych - studium przypadku na przykładzie firmy z branży odzieżowej*, [w:] A. Białas (red.), *Informatyka w Województwie Śląskim - innowacyjne trendy rozwoju*, Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, Katowice, ISBN 978-83-63674-15-1, s. 113-132.

⁸³ P. Bajdor, T. Turek (2019), *Dynamie Management of Occupationa! Health and Safety Processes in Integrated Business Information Systems*, [w:] R. Ulewicz, R.R. Nikolic (red.), *System Safety: Human - Technical Facility- Environment*, De Gruyter, Warszawa, ISBN 978-3-11-060534-1, e-ISBN 978-3-11-060540-2, s. 211-218; A. Brzeziński, S. Brzeziński, P. Bajdor (2017), *Wspomaganie logistyki zwrotnej produktów niepełnowartościowych systemami informatycznymi*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, nr

⁸⁴1.C. Dima, M. Man, P. Bajdor (2015), *Use of Integrated ERP Systems in Romanian and Polish SMEs - Comparative Study*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 795, ISSN 1662-7482,1660-9336, s. 39-

⁸⁵ P. Bajdor, I. Grabara (2014), *The Role of Information System Flows in Fulfilling Customers' Individual Orders*, „Journal of Studies in Social Sciences”, nr 7(2), ISSN 2201-4624, s. 96-106.

⁸⁶ P. Bajdor, A. Brzeziński (2018), *The Role of IT Solutions in Reverse Logistics Management Support*, „Journal of Fundamental and Applied Sciences”, nr 10(4S), ISSN 1112-9867, s. 211-216.

⁸⁷ P. Bajdor (2014), *The Role of Informatics Systems and Tools in Company's Management Processes*, [w:] M. Kolcun, L. Borowik, T. Lis (red.), *Current Problems of Maintenance of Electrical Equipment and Management*, Technicka Univerzita v Koscicach, Koszyce, ISBN 978-80-553-1818-9, s. 209-222.

⁸⁸ P. Bajdor, T. Lis (2014), *Cloud Computing in Polish SME Enterprises*, Varazdin: Faculty of Organization and Informatics - University of Zagreb, Central European Conference on Information and Intelligent Systems, 25th International Conference, September 17th - 19th, 2014, Varazdin, Chorwacja,

⁸⁹ T. Lis, P. Bajdor (2015), *The Use of Cloud Computing by Students from Technical University - The Current State and Perspectives*, „Procedia Computer Science”, nr 65, ISSN 1877-0509, s. 1075-1084, International Conference on Communication, Management and Information Technology, 20-22

z perspektywy technologicznej, finansowej i społecznej, ale także środowiskowej, zbadałam, czy polskie przedsiębiorstwa są świadome środowiskowego aspektu przetwarzania w chmurze⁹⁰. Zrealizowane badania umożliwiły ponadto przygotowanie i opracowanie szeroko zakrojonych badań nad chmurą obliczeniową, przeprowadzonych wśród polskich przedsiębiorstw MŚP, których efektem jest szereg publikacji dotyczących stosowania rozwiązań oferowanych w ramach chmury obliczeniowej, a w szczególności:

- zaprezentowania wstępnych wyników badań dotyczących wykorzystania chmury obliczeniowej⁹¹;
- określenia ekonomicznych, społecznych oraz środowiskowych efektów zastosowania chmury obliczeniowej⁹²;
- możliwości wykorzystania chmury obliczeniowej we wspomaganie procesów logistycznych realizowanych w centrach dystrybucyjnych⁹³;
- identyfikacji wad i korzyści wynikających ze stosowania chmury obliczeniowej w przedsiębiorstwie⁹⁴;
- identyfikacji istotnych różnic w postrzeganiu wpływu czynników chmury obliczeniowej na zarządzanie w przedsiębiorstwie⁹⁵;
- wykorzystanie chmury obliczeniowej w tworzeniu strategii informacyjnej organizacji wirtualnej⁹⁶.

Na podstawie ponownie zrealizowanych badań wśród polskich przedsiębiorstw w zakresie wykorzystania chmury obliczeniowej zostanie przeprowadzona wieloaspektowa analiza stosowanych rozwiązań *Cloud Computingu* wraz ich wpływem na kształtowanie się procesów biznesowych i strategii w organizacjach gospodarczych.

⁹⁰ P. Bajdor (2016), *The Environmental Benefits of Cloud Computing*, 5th IEEE International Conference on Advanced Logistics and Transport, 1-3 czerwca 2016 r., Kraków, Polska, ISBN 978-1-5090-2342-4, s. 273-278.

⁹¹ D. Dziembek, P. Bajdor (2018), *Wykorzystanie chmury obliczeniowej w przedsiębiorstwach - wstępne wyniki badań*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 368, ISSN 2083-8611, 2449-562X, s. 27-53.

⁹² P. Bajdor, D. Dziembek (2018), *Środowiskowe i społeczne efekty zastosowania chmury obliczeniowej w przedsiębiorstwach*, „Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 1 (131), ISSN 1896-382X, 2353-2866, s. 39-48.

⁹³ P. Bajdor, M. Starostka-Patyk (2019), *Cloud Computing as a Supportive Tool of Logistics Centers Activity*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN: 978-0-9998551-2-6, s. 9774-9786.

⁹⁴ P. Bajdor, D. Dziembek (2019), *The Use of Factor Analysis in the Perception of Benefits and Disadvantages Resulting from the Use of Cloud Computing Technology in the Enterprise*, 28th International Conference on Information Systems Development, 28-30 sierpnia 2019 r., Tulon, Francja, 12 s.

⁹⁵ P. Bajdor, D. Dziembek (2021), *The Assessment of the Significance of Differences Between Cloud Computing Factors and their Impact on Management in SME's Enterprises*, 29th International Conference on Information Systems Development, 8-10 września 2021 r., Walencja, Hiszpania, 11 s.

⁹⁶ D. Dziembek, P. Bajdor (2015), *Concept of Information Strategy of Virtual Organization with using the Cloud Computing Solutions*, „Applied Mechanics and Materials”, nr 795, ISSN 1662-7482, 1660-9336, s. 61-68.

Nieustannie prowadzone przeze mnie rozważania naukowe z zakresu zrównoważonego rozwoju i technologii informacyjno-komunikacyjnych skierowały mnie w stronę koncepcji *Smart City* jako zagadnienia, które jest rozpatrywane wielowątkowo i wielopłaszczyznowo. Ponadto jest to obszar naukowy nadal nie w pełni zbadany. Moje rozważania naukowe w tym aspekcie skoncentrowały się na określeniu siły związków pomiędzy zrównoważonym rozwojem i technologiami informacyjno-komunikacyjnymi a koncepcją *Smart City*⁹⁷.

Z uwagi na to, że większość moich badań realizowana była w przedsiębiorstwach, główny przedmiot moich zainteresowań badawczych stanowiły podmioty gospodarcze. W odniesieniu do nich przeprowadziłam badania mające na celu: zbadanie zależności pomiędzy efektywnością pracowników przedsiębiorstwa a efektywnością samej organizacji^{97 98}; dokonanie analizy procesów zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwach⁹⁹; zbadanie kształtowania się kultury organizacyjnej i jej wpływu na optymalizację wykorzystania zasobów ludzkich¹⁰⁰ oraz analizę poznawczą kultury organizacyjnej i jej roli w zarządzaniu¹⁰¹; próbę wskazania uwarunkowań wdrożenia outsourcingu do zarządzania urządzeniami produkcyjnymi¹⁰²; poszerzenie wiedzy dotyczącej znaczenia zarządzania kosztami w moderowaniu efektywności przedsiębiorstwa produkcyjnego¹⁰³; zbadanie i zdefiniowanie problemów i wyzwań stojących przed przedsiębiorstwami rodzinnymi oraz ich umiejscowienia i pozycji na globalnym rynku¹⁰⁴, a także próbę określenia możliwości nawiązywania nowej i lepszej współpracy biznesowej

⁹⁷ P. Bajdor, M. Starostka-Patyk (2021), *Smart City: A Bibliometric Analysis of Conceptual Dimensions and Areas*, „Energies”, nr 14(14), ISSN 1996-1073.

⁹⁸ T. Lis, P. Bajdor, M. Ładyga (2014), *Employee's Development as a Factor of Company's Success at Dynamic Market*, „Polish Journal of Management Studies”, nr 10(2), ISSN 2081-7452, s. 85-93.

⁹⁹ A. Puto, H. Kościelniak, P. Bajdor, I. Budzik-Nowodzińska (2016), *Trends of Polish Enterprises in Risk Management*, „European Scientific Institute”, ISSN 978-608-4642-47-3, s. 1-11.

¹⁰⁰ T. Lis, P. Bajdor (2015), *Wiedza i kultura organizacyjna a optymalizacja wykorzystania zasobów ludzkich w przedsiębiorstwach*, [w:] K. Perechuda, I. Chomiak-Orsa (red.), *Wiedza i informacja w akceleracji biznesu*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-65179-17-3, s. 61-71.

¹⁰¹ K. Łukasik, P. Bajdor, I. Budzik-Nowodzińska, K. Brendzel-Skowera (2016), *Interdisciplinarity of Paradigms of Organizational Culture*, „European Scientific Journal, Special Edition”, ISSN 978-608-4642-

¹⁰² K. Grondys, P. Bajdor (2016), *Determinants of Applying the Outsourcing in the Area of Maintenance of Manufacturing Enterprises*, 5th IEEE International Conference on Advanced Logistics and Transport, 1-3 czerwca 2016 r., Kraków, Polska, ISBN 978-1-5090-2342-4, s. 232-236.

¹⁰³ M. Łęgowik-Małołepsza, A. Wiśniewska-Satek, P. Bajdor, T. Szczepanik (2018), *The Importance of Cost Management on Moderating the Efficiency of a Manufacturing Enterprise*, [w:] C.B. Illes (red.), *Proceedings of the International Conference: Business and Management Sciences: New Challenges in Theory and Practice*, Vol. 2, Szent Istvan University Publishing, Godollo, ISBN 978-963-269-832-8, s. 407-

¹⁰⁴ A. Ptak, P. Bajdor (2019), *Polish Family Businesses and Their Functioning in the Global Environment*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Education Excellence and Innovation Management through Vision 2020*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN 978-0-9998551-

pomiędzy przedsiębiorstwami, z których jedna grupa korzysta z flot samochodowych, a druga grupa zajmuje się sprzedażą samochodów przeznaczonych do rozwiązań biznesowych¹⁰⁵.

Dodatkowo swoje badania realizowałam również w odniesieniu do studentów Politechniki Częstochowskiej jako grupy badawczej. Stanowili oni przedmiot badań koncentrujących się na zagadnieniach związanych ze stosowaniem przez nich rozwiązań oferowanych przez chmurę obliczeniową¹⁰⁶ czy rozwiązań z zakresu m-learningu¹⁰⁷.

Koncentrując się na problematyce zarządzania w odniesieniu do przedsiębiorstw, do moich naukowych rozważań włączyłam zagadnienia dotyczące zarządzania informacją. Informacja jest bowiem postrzegana jako „najcenniejsze” dobro, determinujące kształtowanie się współczesnego świata. W ramach tego obszaru zajmowałam się tematyką zarządzania informacją w odniesieniu do: zarządzania przedsiębiorstwami¹⁰⁸, organizacji sieciowych¹⁰⁹, relacji pomiędzy przedsiębiorstwami a ich otoczeniem¹¹⁰, płaszczyzn informacyjnych organizacji¹¹¹, znaczenia informacji w kontekście *Sharing Economy*¹¹², wpływu informacji na zarządzanie wiedzą w przedsiębiorstwie¹¹³ oraz roli informacji jako determinanty podejmowania decyzji przez klientów¹¹⁴.

W sferze moich zainteresowań badawczych stanowiących kontynuację badań rozpoczętych jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora była koncepcja gamifikacji, określanej

¹⁰⁵ M. Bolesnikov, M. Popović Stijačić, M. Radišić, A. Takać, J. Borocki, D. Bolesnikov, P. Bajdor, J. Dzieńdziora, *Development of a Business Model by Introducing Sustainable and Tailor-Made Value Proposition for SME Clients*, „Sustainability” 2019, nr 11(4), 1157.

¹⁰⁶ T. Lis, P. Bajdor (2015), *The Use of Cloud Computing by Students from Technical University - the Current State and Perspectives*, „Procedia Computer Science”, nr 65, ISSN 1877-0509, s. 1075-1084, International Conference on Communication, Management and Information Technology, 20-22 kwietnia 2015 r., Praga,

¹⁰⁷ P. Bajdor, D. Dziembek (2018), *Is M-learning a New Way to Attract Students to Learn?*, „European Journal of Service Management”, nr 26(2), ISSN 2450-8535, 2353-2858, s. 7-14.

¹⁰⁸ T. Lis, P. Bajdor (2017), *Information Management and Companies' Logistics Cooperation*, „Valahian Journal of Economic Studies”, nr 8(1), ISSN 2067-9440, 2344-4924, s. 7-16; 27; T. Lis, P. Bajdor (2016), *Information Management and Company's Management Improvement*, „Supply Chain Management Journal”, nr 7(1), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 21-28.

¹⁰⁹ T. Lis, P. Bajdor, K. Grondys, A. Ptak (2020), *The Role of Information Relations in NetWork Organizations*, „European Research Studies Journal”, nr 23, ISSN 1108-2976, s. 516-529.

¹¹⁰ T. Lis, P. Bajdor, A. Ptak (2020), *Information Management and Relations between Polish Enterprises and Clients*, „European Research Studies Journal”, nr 23, ISSN 1108-2976, s. 776-789.

¹¹¹ T. Lis, P. Bajdor, A. Ptak, I. Budzik-Nowodzińska (2016), *Information Management in the Company's Information Space*, Nagoya: The International Academic Forum (IAFOR), The Asian Conference on Sustainability, Energy & the Environment 2016, 9-12 czerwca 2016 r., Kobe, Japonia, ISSN 2186-2311, s.

¹¹² K. Grondys, P. Bajdor, M. Starostka-Patyk (2020), *The Information Flow between Enterprises in the Context of Sharing Economy*, „European Research Studies Journal”, nr 23(2), ISSN 1108-2976, s. 781-794.

¹¹³ T. Lis, P. Bajdor, A. Ptak (2017), *Zarządzanie w przestrzeni informacyjnej a efektywność zarządzania wiedzą w przedsiębiorstwie*, [w:] K. Perechuda, I. Chomiak-Orsa (red.), *Wiedza menedżerska i technologie informacyjne w biznesie*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-65179-

¹¹⁴ P. Bajdor, T. Lis, A. Ptak (2016), *The Role of Information/Knowledge Flow in the Clients' Purchasing Decisions*, Praga: International Institute of Social and Economic Sciences (IISES), 3rd Business & Management Conference, 22-25 marca 2016 r., Lizbona, Portugalia, ISBN 978-80-87927-22-9, s. 22-32.

również jako grywalizacja. Na podstawie badań zrealizowanych wśród studentów MBA, pełniących jednocześnie funkcje menadżerskie w polskich dużych przedsiębiorstwach, określiłam płaszczyzny zastosowania gamifikacji w organizacjach¹¹⁵. Z kolei prowadząc badania wśród studentów, dokonałam próby określenia możliwości wykorzystania gamifikacji jako nowoczesnej metody edukacyjnej, zwiększającej motywację do dalszego zdobywania wiedzy^{116 117}.

Kolejnym efektem badań naukowych w obszarze zarządzania oraz realizowanej współpracy naukowej z wieloma ośrodkami naukowymi jest wieloautorska monografia, której jestem współredaktorem, pt. *The General Insights on Management*¹¹¹. Monografia ta stanowi zbiór artykułów poruszających najbardziej aktualne problemy i wyzwania obecnego zarządzania. Autorami tych artykułów są osoby, które można uznać za ekspertów w dziedzinie zarządzania, pochodzące z wielu ośrodków naukowych (Polska, Słowacja, Rumunia, Nigeria i Indie). Jako współredaktor monografii dokładałam starań, aby przygotowane artykuły nie tylko dotyczyły samej problematyki zarządzania, ale również podkreślały aktualne problemy zarządzania i zawierały próbę określenia przyszłych kierunków jego rozwoju.

Podsumowaniem mojej aktywności naukowej jest bogaty dorobek publikacyjny obejmujący:

- autorstwo dwóch monografii naukowych;
- redakcję jednej monografii naukowej;
- autorstwo trzech rozdziałów podręcznika akademickiego;
- autorstwo i współautorstwo 29 rozdziałów w monografiach naukowych;
- autorstwo i współautorstwo 54 publikacji naukowych w czasopismach;
- autorstwo i współautorstwo 34 referatów.

Wśród moich autorskich i współautorskich publikacji anglojęzycznych 29 jest indeksowanych w bazie Scopus (65 cytowań) i Web of Science (55 cytowań).

¹¹⁵ B. Osyra, P. Bajdor (2015), *Płaszczyzny zastosowania gamifikacji w polskich przedsiębiorstwach - analiza badań empirycznych*, [w:] B. Skowron-Grabowska, K. Brendzel-Skowera (red.), *Wyzwania i perspektywy przedsiębiorczej organizacji. Przedsiębiorczość akademicka*, t. 3, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-65179-08-1, s. 113-123.

¹¹⁶ A. Ptak, T. Lis, P. Bajdor (2016), *Modern Educational Methods - Gamification at Schools of Higher Education in Poland*, Praga: International Institute of Social and Economic Sciences (IISES), 22nd International Academic Conference, 22-25 marca 2016 r., Lizbona, Portugalia, ISBN 978-80-87927-21-2, s.

¹¹⁷ P. Bajdor, A. Ptak (2017), *The General Insights on Management*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-65951-05-2.

Na bazie realizowanej współpracy z Faculty of Engineering and Management of Technological Systems, Politehnica University of Bucharest (Wydział Inżynierii Przemysłowej i Robotyki Uniwersytetu Technicznego w Bukareszcie) podjęłam się współpracowania wniosku projektu pt. *TecHnology and EntrepreneUrship Education - Bridging the Gap for Smart Product Development - Tech Hub 4.0*, który został zakwalifikowany do finansowania decyzją nr 2018-1-R001-KA203-049511. W projekcie tym pełniłam funkcję kierownika, natomiast koordynatorem była dr Mihaela-Elena Ulmeanu z Faculty of Engineering and Management of Technological Systems, Politehnica University of Bucharest. Kolejnymi partnerami byli: Lucian Błaga University of Sibiu (Rumunia) i Lancaster University (Wielka Brytania). Czas trwania projektu obejmował okres od 1 listopada 2018 r. do 31 sierpnia 2021 r. Głównym celem projektu było promowanie innowacyjnych metod nauczania w dziedzinie technologii druku 3D oraz przedsiębiorczości, który został osiągnięty poprzez realizację poniższych celów szczegółowych:

1. Przeprowadzenie kompleksowych studiów dotyczących transferu technologii w dziedzinie druku 3D poprzez wspieranie przedsiębiorczości i nowoczesnych metod edukacyjnych.
2. Opracowanie podręcznika pt. *Business Plan Road-map*, skierowanego do przyszłych inżynierów przedsiębiorców.
3. Opracowanie podręcznika na potrzeby intensywnych letnich kursów szkoleniowych, pt. *Technology Entrepreneurial Thinking for Bridging the Gap between Education, Technology Research and the Business Emironment*.
4. Opracowanie przewodnika po druku 3D pt. *3D Printing Guide for Successful Business Development*.
5. Opracowanie programu szkoleniowego obejmującego treści związane z transferem badań i innowacji do środowiska przemysłowego poprzez edukację w zakresie przedsiębiorczości.
6. Opracowanie multimedialnego podręcznika do nauki o przedsiębiorczości technologicznej na bazie projektów dla studentów i praktykantów z MŚP.
7. Utworzenie Otwartej Interaktywnej Platformy¹¹⁸ służącej do tworzenia i rozwijania Centrów Przedsiębiorczości poprzez transfer badań i innowacji w środowisku przemysłowym.

¹¹⁸ <https://smart-techub.eu>

Ponadto w ramach projektu zorganizowałam i zrealizowałam szereg spotkań, których celem było nie tylko dostarczenie wiedzy o technologii druku 3D oraz przedsiębiorczości, ale również popularyzacja nauki. Spotkania te przyjęły postać trzech warsztatów, w których udział wzięli partnerzy i uczestnicy projektu, były też dwie Szkoły Letnie (wzięło w nich udział ponad 200 studentów) oraz siedem konferencji, w których uczestniczyły osoby chcące rozpocząć własną działalność gospodarczą lub osoby już będące przedsiębiorcami. Ponadto efektem realizacji projektu jest szereg publikacji naukowych¹¹⁹, artykułów prasowych oraz newsletterów mających na celu rozpowszechnienie rezultatów projektu.

Byłam wykonawcą w międzynarodowym projekcie finansowanym przez Unię Europejską TEMPUS VI (nr projektu: 517414-TEMPUS-1-2011-1-FR-TEMPUS-SMHE) pt. *Strengthening the Training Development of Logistics in Morocco through an Observatory in Logistics Training OFL & Platforms of Excellence in Logistics PEL*. Czas trwania projektu obejmował okres od 15 października 2011 r. do 14 października 2015 r. Jego głównym celem było wspieranie rozwoju i profesjonalizacji logistyki w Maroku. Cel ten został zrealizowany poprzez stworzenie obserwatorium szkoleniowego w zakresie logistyki OFL i trzech platform doskonałości w logistyce PEL. Koordynatorem projektu był prof. Mourad Abed z University of Valenciennes z Francji. W projekcie wzięło udział łącznie 14 ośrodków badawczych z Polski (Politechnika Częstochowska), Belgii (University of Mons), Hiszpanii (University of Cadiz), Francji (University of Valenciennes i University of Havre) i Maroka (l'Ecole Superieure des Industries du Textile et de l'Habillement; Universite Cadi Ayyad Marrakech; University of Hassan II Casablanca; Abdelmalek Essaadi University; Mohammadia School of Engineers; Agence Speciale Tanger Mediterranee; Universiapolis; Ministere de PEnseignement Superieur et de la Recherche; Association Marocaine des Industries de Textile et Habillement). Realizacja projektu obejmowała działania polegające na nawiązywaniu współpracy między uczelniami a przemysłem, opracowaniu repozytorium pracy, umiejętności, szkoleń i badań z zakresu logistyki, poprawie metod nauczania, identyfikowaniu zachodzących zmian o charakterze gospodarczym i technologicznym, wpływających na logistykę oraz na doradztwie w zakresie innowacji logistycznych.

Uczestniczyłam również w międzynarodowym projekcie pt. *Curriculum Development of Master's Degree Program in Industrial Engineering for Thailand Sustainable Smart Industry*

¹¹⁹ M. Ulmeanu, C. Doicin, L. Rosca, A. Rennie, T. Abram, P. Bajdor (2019), *TechHUB 4.0 - Technology and Entrepreneurship Education for Bridging the Gap in Smart Product Development*, MATEC Web of Conferences, nr 290, 9th International Conference on Manufacturing Science and Education - MSE 2019 "Trends in New Industrial Revolution", 5-7 czerwca 2019 r., Sibiu, Rumunia 2019.

- *Msie4.0*, współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach działania „Budowanie potencjału w szkolnictwie wyższym programu Erasmus+”. Czas jego trwania obejmował okres od 15 października 2017 r. do 14 października 2020 r.. W projekcie partnerami, oprócz Politechniki Częstochowskiej, były ośrodki naukowe i badawcze z Tajlandii (Asian Institute of Technology, Chiang Mai University, Khon Kaen University, King Mongkut’s University of Technology North Bangkok, Prince of Songkla University, Thammasat University), Portugalii (UMinho) i Rumunii (Uniwersytet Techniczny w Bukareszcie) oraz 16 lokalnych partnerów w postaci organizacji *non-profit*, agencji rządowych, stowarzyszeń i przedsiębiorstw. Koordynatorem projektu był dr Pisut Koomsap z Asian Institute of Technology. Głównym celem projektu było opracowanie i dostarczenie wysokiej jakości programu nauczania skierowanego do studentów studiów magisterskich na kierunkach inżynierii przemysłowej, opartego na kompetencjach, który wspiera zrównoważony inteligentny przemysł (Przemysł 4.0) i jest zgodny z europejskimi ramami kwalifikacji (EQF), a w efekcie umożliwi zwiększenie kompetencji i umiejętności studentów będących absolwentami tego kierunku. Efektem projektu jest zmodernizowany program nauczania, obejmujący 15 nowych kursów umożliwiających naukę zarówno w trybie tradycyjnym, jak i zdalnym. Utworzone zostało również laboratorium wspierające naukę studentów.

Jako wykonawca uczestniczyłam w projektach realizowanych na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w ramach badań statutowych dla młodych naukowców. Dotyczyły one następujących tematów:

1. Informatyczne wspomaganie procesów zarządzania logistycznego (BS/PB- 601/3010/2011).
2. Modelowanie procesów biznesowych w środowiskach heterogenicznych. Analiza. Modele. Zastosowania (BS/PB-616/3010/2015).
3. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu procesami zrównoważonej przedsiębiorczości (BS/MN - 600/301/2019).
4. Systemowe zarządzanie przedsiębiorstwem w XXI wieku (BS/PB-600/3010/2019; BS/PB-600/3010/2020).

Byłam również realizatorem badań zleconych realizowanych w ramach dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości: *Ocena ekspercka zarządzania infrastrukturą drogową* (BZ-600- 8/2021), których zleceniodawcą był Instytut Badawczy Dróg i Mostów z siedzibą w Warszawie. Termin realizacji to grudzień 2021 r.

Byłam zaangażowana w wykonywanie prac badawczych na rzecz realizacji projektu *Innowacyjny model pomocy awatar opiekuna osoby starszej* (nr projektu UDA-POWR.

04.03.00-00-0139/18), współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014- 2020 w ramach Działania 4.3 Współpraca ponadnarodowa. Czas trwania projektu obejmuje okres od 1 listopada 2019 r. do 30 kwietnia 2022 r.. Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego poprzez wypracowanie i wdrożenie innowacyjnego modelu wsparcia osób o szczególnych potrzebach (szczególnie osoby starsze i osłabione chorobami - wirtualny asystent).

Byłam również wykonawcą w projekcie Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Częstochowskiej (nr projektu POWR.03.05.00-00-Z008/18), współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Czas trwania projektu obejmuje okres od 2019 r. do 2023 r. Celem projektu jest podniesienie kompetencji studentów Politechniki Częstochowskiej (zarówno na studiach I, jak i II stopnia) oraz poprawa jakości funkcjonowania i zarządzania uczelnią poprzez realizację zintegrowanego programu jej rozwoju.

Uczestnictwo w licznych konferencjach naukowych umożliwiło mi nie tylko zaprezentowanie efektów realizowanej przeze mnie pracy naukowo-badawczej, ale również przyczyniło się do nawiązania międzynarodowej współpracy naukowej z wieloma ośrodkami naukowymi, skutkującej realizacją projektów badawczych, przygotowaniem i publikacją artykułów naukowych, odbyciem staży naukowych, organizacją konferencji naukowych, opieką nad doktorantem czy wygłoszeniem autorskich wykładów.

Pierwszy staż naukowy odbyłam na Uniwersytecie Europei de Sud Est Lumina (Rumunia) w okresie od 15 lipca do 15 sierpnia 2013 r. Jego celem było prowadzenie wspólnych badań w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz kultury organizacyjnej. Ponadto miałam możliwość wymiany doświadczeń w zakresie prowadzonych badań naukowych, realizowanych projektów oraz wykorzystywanych metod i narzędzi w pracy dydaktycznej. Efektem tego stażu są dwie publikacje dotyczące identyfikacji elementów zrównoważonego łańcucha dostaw¹²⁰ oraz kształtowania się kultury organizacyjnej¹²¹.

Odbyłam także dwutygodniowy staż na Valahia University of Targoviste (Rumunia) w okresie od 29 stycznia do 11 lutego 2018 r. W trakcie tego stażu prowadziłam badania nad zjawiskiem sezonowości przepływów logistycznych materiałów budowlanych, których wyniki

¹²⁰ P. Bajdor, J. Grabara (2011), *Impact of Customer Service Logistics Strategy in the Trading Enterprise X*, „Supply Chain Management Journal”, nr 2(1), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 13-19.

¹²¹ J. Grabara, P. Bajdor (2014), *Organizational Culture Difficulties in SME Enterprises*, [w:] Vladutescu S., Smarandache F., Gifu D., Tenescu A. (red.), *Topical Communication Uncertainties*, Columbus: Editura SITECH; Zip Publishing, Craiova, ISBN 978-606-11-4225-5, s. 42-57.

zawiera opracowany artykuł naukowy¹²². Uczestniczyłam także w pracach organizacyjnych międzynarodowej konferencji naukowej SCM4ECR, która odbyła się w dniach 18-19 października 2018 r., oraz wygłosiłam wykłady dla studentów.

Ponadto wieloletnia współpraca z Valahia University w Targoviste (Rumunia) zaowocowała napisaniem rozdziału do monografii, współredagowanej przez prof. Virgila Popę i dr hab. Martę Starostkę-Patyk prof. PCz, dotyczącego zagadnienia zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu łańcuchami dostaw¹²³, oraz wielokrotnym uczestnictwem w międzynarodowej konferencji SCM4ECR. Od 2016 r. jestem członkiem Komitetu Naukowego i Rady Doradczej (*Advisory Board*) międzynarodowej konferencji SCM4ECR). W 2017 r. wydałam autorską monografię pt. *Sustainable Development: Historical Background, Strategies, Dimensions and Future Challenges*¹²⁴, opublikowaną przez Valahia University Press.

W okresie od 12 do 20 sierpnia 2019 r. zrealizowałam kolejny staż naukowy na Universidad de Cadiz (Hiszpania). W tym czasie prowadziłam badania dotyczące wykorzystywania systemów informatycznych wspomagających zarządzanie podmiotami gospodarczymi, wymieniałam się doświadczeniami w zakresie realizowania projektów naukowych oraz doskonalenia procesu dydaktycznego realizowanego na uczelniach wyższych. Efektem tego stażu jest referat dotyczący wykorzystania systemów informatycznych przez transport morski i porty, zaprezentowany na międzynarodowej konferencji SCM4ECR, która odbyła się w dniach 21-22 października 2021 r. w Targoviste, Rumunia.

Od 2015 r. ściśle współpracuję ze Slovak University of Technology in Bratislava w Tmavie (Słowacja), dzięki czemu opublikowałam cztery artykuły naukowe dotyczące

¹²² P. Bajdor (2018), *Seasonality of the Construction Materials Logistics Flows in the Trade Perspective*, „Supply Chain Management Journal”, nr 9(2), ISSN 2069-5519, 2284-6492, s. 54-65.

¹²³ P. Bajdor (2013), *The Sustainable Development Conception in Supply Chain Management*, [w:] V. Popa, M. Starostka-Patyk (red.), *Supply Chain Management. Fundamental and Support Elements*, Sekcja Wydawnictw Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-63500-43-6, s. 91-111.

¹²⁴ P. Bajdor (2017), *Sustainable Development: Historical Background, Strategies, Dimensions and Future Challenges*, Valahia University Press, Targoviste, Rumunia, ISBN 978-606-603-156-1, 144s.

zrównoważonych innowacji¹²⁵, zrównoważonej przedsiębiorczości¹²⁶ oraz logistyki zwrotnej¹²⁷.

Od 2019 r. jestem koordynatorem sieci naukowej Interdisciplinary Approach for Enhancing Knowledge in Supply Chain Analytics (SCAN), CIII-RS-1412-02-2021, realizowanej w ramach wielostronnego programu wymiany uniwersyteckiej Central European Exchange Program for University Studies (CEEPUS). Utworzenie tej sieci stanowi efekt współpracy z University of Novi Sad (Serbia). Głównym jej koordynatorem jest University of Novi Sad (Serbia). Sieć obejmuje 14 ośrodków naukowych z Czech, Polski, Słowacji, Słowenii, Serbii, Północnej Macedonii, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny oraz Albanii. W ramach tej sieci zorganizowałam na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej dwutygodniowe staże naukowe (w formie wirtualnej) dla naukowców ze Słowacji i Serbii. Na 2022 r. zaplanowane zostały kolejne staże, jednak ich realizacja jest uwarunkowana rozwojem sytuacji pandemicznej. Kolejnym efektem współpracy z naukowcami z University of Novi Sad jest również artykuł naukowy dotyczący modeli biznesowych¹²⁸, opublikowany w wysoko punktowanym czasopiśmie naukowym w 2019 r.

Jestem również inicjatorką współpracy z O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv (Ukraina), która została zapoczątkowana poprzez podpisanie dwustronnej umowy o współpracy w lutym 2018 r. Dotychczas realizowana współpraca zaowocowała opublikowaniem artykułów naukowych dotyczących logistyki transportu¹²⁹ i zwyczajów zakupowych¹³⁰. Ponadto od lutego do czerwca 2020 r. byłam opiekunem naukowym studentki z tegoż Uniwersytetu, która studiowała semestr na Wydziale Zarządzania.

¹²⁵ H. Fidlerova, H. Stojanova, P. Bajdor (2018), *Sustainable Innovation as a Part of the Knowledge Triangle in Slovak, Czech and Polish Enterprises*, [w:] Matjan S. (red.), *Aktualne problemy podnikovej sfery 2018: Zbornik vedeckych prac*, Vydavateľstvo EKONOM, Bratislava, ISBN 978-80-225-4536-5, s. 303-312; H. Fidlerova, P. Bajdor (2018), *Sustainable Innovations as Opportunity in Area of Logistics for Companies in Slovakia and Poland*, [w:] M. Jemala (red.), *Systemowa identyfikacja kompleksnych predpokladov pre podporu priemyselnych inovacii a zamestnanosti v menej rozvinutych regiónoch SR. Vybrane teoreticke vychodiska a problemowe temy*, Spektrum Stu, Bratysława, s. 76-87, ISBN 978-80-

¹²⁶ P. Bajdor, I. Pawełoszek, H. Fidlerova (2021), *Analysis and Assessment of Sustainable Entrepreneurship Practices in Polish Small and Medium Enterprises*, „Sustainability”, nr 13(7), ISSN

¹²⁷ H. Fidlerova, H. Makysova, L. Sklenarova, P. Bajdor (2021), *Streamlining Packaging as Part of Sustainable Reverse Logistics Processes*, „Acta Logistica”, nr 8(4), s. 423-433.

¹²⁸ M. Bolesnikov, M. Popovic, M. Stijacic, A. Radisic, J. Takaci, J. Borocki, D. Bolesnikov, P. Bajdor, J. Dzieńdziora (2019), *Development of a Business Model by Introducing Sustainable and Tailor-Made Value Proposition for SME Clients*, „Sustainability”, Vol. 11(4), ISSN 2071-1050.

¹²⁹ A. Galkin, L. Obolentseva, I. Balandina, E. Kush, V. Karpenko, P. Bajdor (2019), *Last-Mile Delivery for Consumer Driven Logistics*, „Transportation Research Procedia”, nr 39, ISSN 2352-1465, s. 74-83.

¹³⁰ A. Galkin, P. Bajdor, D. Prunencko, I. Balandina, I. Polchaninova, M. Pysarevskyi, I. Pysareva, O. Radionova (2021), *Assessing Buyer's Energy Consumed in the Purchase Process*, [w:] T. Guarda, F. Portela, F. Santos (red.), *Advanced Research in Technologies, Information, Innovation and Sustainability*, Springer, Cham, ISSN 1865-0929, ISBN: 978-3-030-90240-7, e-ISBN 978-3-030-90241-4,

W trakcie jej pobytu zrealizowałyśmy badania ankietowe dotyczące zakupów internetowych i możliwości poprawy e-dostaw, które następnie, w postaci referatu pt. *Assesing Buyer 's Energy Consumed in the Purchase Process*, zostały zaprezentowane na międzynarodowej konferencji Advanced Research in Technologies, Information, Innovation and Sustainability, która odbyła się w dniach 25-27 listopada 2021 r. w Ekwadorze.

W ramach współpracy z University of Fort Hare (RPA) podjęłam wspólną opiekę z prof. Ikechukwu Umejesi nad doktorantem K.I. Kadiri, przygotowującym rozprawę doktorską pt. *Innovation and Smali Businesses in South Africa and Nigeria: A Study of Socio-Economic Transformation of Selected Low and Middle Income Business Clusters in Lagos and East London*. Praca jest obecnie w fazie finalnej, a jej obrona powinna nastąpić w 2022 r.

Współpracuję również z naukowcami z krajowych ośrodków naukowych. Efektem realizowanej współpracy są artykuły naukowe dotyczące partnerstwa logistycznego¹³¹ oraz zrównoważonej przedsiębiorczości¹³².

Mając na uwadze rolę, jaką odgrywa wymiana poglądów naukowych, od początku mojej pracy naukowej staram się aktywnie uczestniczyć zarówno w krajowych, jak i międzynarodowych konferencjach naukowych, prezentując zrealizowane przeze badania naukowe. Do chwili obecnej **uczestniczyłam w 64 konferencjach naukowych**, w tym w 38 konferencjach, które odbyły się za granicą w takich krajach, jak: Rumunia, Czechy, Słowacja, Chorwacja, Bułgaria, Japonia, Argentyna, Węgry, Portugalia, Włochy, Dania, Hiszpania, Francja, Ekwador i Wietnam.

Artykuł pt. *Logistics Partnership in the Food Supply Chains Management in the Context of International Expansion*, którego jestem współautorką, wygłoszony na Międzynarodowej Konferencji „Operations and Supply Chain Management” w Ho Chi Minh w Wietnamie, został wyróżniony oraz zdobył nagrodę „Best Paper Award”.

Przewodniczyłam trzem sesjom tematycznym na trzech międzynarodowych konferencjach naukowych (Argentyna, Portugalia i Ekwador). Natomiast w 2022 r. będę organizowała sesję naukową pt. *Symposium on Information Systems for Sustainability in Management and Logistics*, która odbędzie się w trakcie trwania międzynarodowej konferencji

¹³¹ B. Tundys, M. Starostka-Patyk, P. Bajdor, K. Grondys, J. Nowakowska-Grunt (2019), *Logistic Partnership in the Food Supply Chains Management in the Context of International Expansion*, 9th International Conference on Operations and Supply Chain Management (OSCM 2019), Ho Chi Minh, Wietnam (15-18 grudnia 2019 r.), ISBN 9786027060470, 14 s.

¹³² P. Bajdor, R. Czyżycki (2020), *Compliance Analysis of Economic Objectives and Activities in the Light of Sustainable Entrepreneurship Concept*, [w:] K.S. Soliman (red.), *Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges*, International Business Information Management Association (IBIMA), Norristown, ISBN 978-0-9998551-4-0, s. 17348-17365.

naukowej Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems (KES 2022) w dniach 7-9 września 2022 r. w Weronie (Włochy).

Dotychczas **pełniłam funkcję członka komitetów i rad naukowych** 38 konferencji naukowych, w tym 21 zagranicznych.

Nieustanna aktywność naukowa przyczyniła się do zwiększenia mojej rozpoznawalności w świecie naukowym, co przełożyło się na **wykonanie licznych recenzji** artykułów, referatów, monografii, projektów oraz dorobku naukowego innych naukowców. Aż do chwili obecnej zrecenzowałam 20 artykułów przeznaczonych do publikacji w zagranicznych czasopismach naukowych (10 czasopism naukowych) oraz 29 artykułów w ramach międzynarodowych konferencji naukowych (8 konferencji naukowych). Byłam także recenzentką monografii habilitacyjnej pt. *Theoretical Fundamentals of Logistics Engineering of Freight Flows in Urban Transport Systems*, która została wydana w 2021 r. i stanowiła podstawę do uzyskania stopnia doktora habilitowanego przez Andriija Galkina z O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv (Ukraina).

Na zaproszenie Agencji National Research Foundation (NRF) z RPA we wrześniu 2021 r. wykonałam recenzję dorobku naukowego prof. Ikechukwu Umejesi z University of Fort Hare (RPA).

Opracowałam również recenzje trzech programów studiów magisterskich przygotowanych w ramach projektu SMALOG organizowanego przez ERASMUS+ PROGRAMME, numer projektu: 585832-EPP-1 -2017-1-IT-EPPKA2-CBHE-JP.

W latach 2011-2017 byłam członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma „Polish Journal of Management Studies” (ISSN 2081-7452), w którym pełniłam funkcję administratora baz danych. W okresie od 1 kwietnia 2018 r. do 30 marca 2021 r. byłam członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie” (ISSN 2083-1560), w którym pełniłam funkcję redaktora statystycznego. Obecnie jestem członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma naukowego „Supply Chain Management Journal” (ISSN 2069-5519), w którym pełnię funkcję redaktora pomocniczego. Jestem również zastępcą redaktora naczelnego „Biuletynu Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej” oraz pełnię funkcję Guest Editor w czasopiśmie „Energies” (ISSN 1996-1073), Special Issue: *Sustainable Development: Policies, Challenges, and Further*. Od listopada 2021 r. jestem również recenzentem w czasopiśmie naukowym „KES Journal” (ISSN 1327-2314).

Do efektów mojej aktywności naukowo-badawczej na forum międzynarodowym można również zaliczyć **członkostwo w trzech organizacjach międzynarodowych**: World Scientific and Engineering Academy and Society (WSEAS), International Engineering and Technology

Institute (IETI) i Eurasia Business and Economics Society (EBES). Natomiast na forum krajowym **jestem członkiem dwóch towarzystw**: Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (PTE), w którym od września 2021 r. jestem członkiem zarządu oddziału terenowego, oraz Naukowego Towarzystwa Informatyki Ekonomicznej (NTIE), w którym pełnię funkcję skarbnika.

W celu udoskonalania nie tylko mojego warsztatu badawczego, ale również umiejętności dydaktycznych, regularnie uczestniczę w **szkoleniach** organizowanych zarówno przez macierzystą jednostkę naukową, jak i instytucje zewnętrzne. W celu zwiększenia umiejętności badawczych wzięłam udział w szkoleniach dotyczących wykorzystania oprogramowania statystycznego (Statistica i PS Imago PRO). Brałam udział w szkoleniach doskonalących posiadane kompetencje dydaktyczne. Dodatkowo, aby zwiększyć wiedzę dotyczącą wykorzystania systemów informacyjnych w zarządzaniu przedsiębiorstwami, wielokrotnie uczestniczyłam w szkoleniach z systemu SAP ERP i Macrologic Merit (oba systemy stanowią specjalistyczne oprogramowanie wspomagające zarządzanie przedsiębiorstwami). Ponadto jako członek komitetów redakcyjnych czasopism naukowych brałam udział w szkoleniach dotyczących zwiększania jakości i widoczności czasopism naukowych oraz przeprowadzenia oceny czasopism naukowych. Z kolei uczestnictwo w szkoleniach dotyczących projektów naukowo-badawczych umożliwiło mi z sukcesem pozyskać i zrealizować dwa projekty:

1. Technology and Entrepreneurship Education - Bridging the Gap for Smart Product Development - TechHub 4.0 (2018-1-R001-KA203-049511).
2. Doskonalenie kompetencji w zakresie analizy danych (POWR.03.01.00-00-W032/18).

Realizowana przeze mnie **współpraca naukowo-badawcza** opiera się nie tylko na nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów z innymi ośrodkami naukowymi, ale również z podmiotami gospodarczymi, fundacjami i spółkami. W ramach współpracy z przemysłem w 2014 r. współpracowałam z firmą Bluggel Spedition, realizując w siedzibie firmy (Hamm, Niemcy) badania w postaci analizy kształtowania się procesów logistycznych w aspekcie zrównoważonego rozwoju, opracowania zrównoważonej karty wyników w celu zaprojektowania długookresowej oraz skutecznej strategii przedsiębiorstwa, zakładającej dążenie do realizacji celów m.in. w postaci zwiększenia efektywności ekologicznej realizowanych procesów logistycznych. Ponadto przeprowadziłam badania wśród pracowników przedsiębiorstwa w celu zidentyfikowania najlepszych praktyk zgodnych z koncepcją Green Office. Efektem zrealizowanych badań było opracowanie ekspertyzy zawierającej wytyczne i rekomendacje dla działań podejmowanych w odniesieniu do procesów logistycznych w kierunku ich „zrównoważenia”; zrównoważonej karty wyników

wyznaczającej całościowy obraz przedsiębiorstwa na bazie przyjętych perspektyw, zawierającej precyzyjnie określone wskaźniki umożliwiające dokonanie oceny zrealizowanych działań oraz opracowanie zbioru praktyk, których wdrożenie do przedsiębiorstwa spowoduje przekształcenie go w tzw. zielone biuro.

W 2017 r. nawiązałam współpracę z przedsiębiorstwem Empets, świadcząc usługi doradcze obejmujące merytoryczne wsparcie w zakresie obsługi systemu informatycznego, wspomagającego realizację procesów zarządzania. Swoje doradztwo rozpoczęłam od dokładnego zaznajomienia się z procesami zarządzania realizowanymi w przedsiębiorstwie. Przeprowadziłam też wywiady z pracownikami przedsiębiorstwa zmierzające do rozpoznania ich potrzeb względem oczekiwanego systemu informatycznego. Na podstawie uzyskanych danych zarówno w drodze badań ankietowych, jak i wywiadów bezpośrednich, zaproponowałam wdrożenie systemu informatycznego jako narzędzia, które będzie najbardziej odpowiednie dla wspomagania realizacji procesów zarządzania w przedsiębiorstwie. Obecnie został zakończony etap pełnego wdrożenia tego systemu - jest on już w pełni wykorzystywany w codziennych działaniach.

Od 2019 r. nieprzerwanie współpracuję z przedsiębiorstwem Aqua, świadcząc usługi doradczego doradztwa w zakresie wdrażania prospołecznych i ekologicznych rozwiązań wspierających działalność przedsiębiorstwa. W trakcie współpracy dokonałam identyfikacji obszarów, w których możliwe byłoby wdrożenie rozwiązań prospołecznych oraz ekologicznych, skutkujących przeobrażeniem się przedsiębiorstwa w zrównoważone przedsiębiorstwo. W efekcie moich usług doradczych przedsiębiorstwo zrealizowało działania polegające na: wymianie żarówek i pozostałych urządzeń na energooszczędne, zastosowaniu listew umożliwiających oszczędzanie energii, zamontowaniu paneli fotowoltaicznych, dociepleniu budynku, zredukowaniu ilości zużywanych opakowań, wprowadzeniu polityki oszczędnego drukowania, zamontowaniu urządzeń regulujących pomiar wody, zastąpieniu naczyń jednorazowego użytku naczyniami szklanymi, stosowaniu recyklingu surowców i materiałów, zatrudnieniu seniorów i praktykantów w celu wzbudzenia ich aktywizacji zawodowej, sponsoringu kilku lokalnych wydarzeń, realizowaniu działań na rzecz rozwoju kultury lokalnej (w postaci bezpłatnego druku materiałów promocyjnych) oraz kilkukrotnego wzięcia udziału w akcjach charytatywnych.

Z kolei w 2020 r. rozpoczęłam współpracę z przedsiębiorstwem produkcyjnym Nestor Springs, świadcząc usługi konsultingowe w obszarze modelowania procesów. W ramach współpracy wykonałam szereg specjalistycznych usług doradczych w zakresie modelowania procesów produkcyjnych i magazynowych. Realizacja tych działań opierała się na

indywidualnych spotkaniach z pracownikami przedsiębiorstwa przeprowadzonych w formie wywiadów w celu analizy problemów i zasobów przedsiębiorstwa. Na tej podstawie opracowałam indywidualne rozwiązania dotyczące optymalizacji przepływów surowców w produkcji oraz organizacji przestrzeni i obsługi magazynów. Świadczone przeze mnie usługi konsultingowe w szczególności objęły kwestie związane z optymalizacją produkcji w sferze wytwarzanych odpadów oraz wykorzystania potencjału systemu informatycznego stosowanego w zarządzaniu produkcją i magazynem. Opracowane w efekcie modele procesów zostały już częściowo wdrożone w procesach produkcji, a dalsze, związane z magazynowaniem, są na etapie wdrażania.

W 2018 r. podjęłam współpracę z Fundacją Chrześcijańską „Adullam” w charakterze eksperta w dziedzinie usług społecznych oraz trenera w ramach realizacji projektu pt. *Stare Miasto - Nowe Życie*, współfinansowanego ze środków UE w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W trakcie tej współpracy opracowałam diagnozę zindywidualizowanych potrzeb usług społecznych w dzielnicy Stare Miasto w Częstochowie oraz dokonałam identyfikacji potrzeb w zakresie nowych usług społecznych. Oba te cele zostały zrealizowane poprzez szereg spotkań z mieszkańcami dzielnicy Stare Miasto, które cyklicznie odbywały się w OSŁ'ach (Organizacjach Społeczności Lokalnych). Wymiernym efektem nawiązanej współpracy jest opracowanie raportu zawierającego wyniki z przeprowadzonych badań jakościowych pt. *Mapa zasobów i potrzeb dla dzielnicy Stare Miasto*, obejmującego zagadnienia dotyczące społecznych uwarunkowań funkcjonowania dzielnicy Stare Miasto, identyfikacji i oceny dotychczasowych i potencjalnych usług społecznych kierowanych do mieszkańców tej dzielnicy, a także wnioski i rekomendacje. Natomiast jako trener warsztatów społeczno-obywatelskich prezentowałam oraz zachęcałam mieszkańców dzielnicy Stare Miasto do korzystania z atrakcyjnych form integracji ukierunkowanych na poznanie ludzi z najbliższego otoczenia, nawiązania oraz utrzymania więzi sąsiedzkich oraz znalezienia wspólnych punktów dla ludzi z różnych pokoleń.

W latach 2018-2019 współpracowałam ze spółką ZGM TBS z siedzibą w Częstochowie, aktywnie uczestnicząc w działaniach spółki poświęconych polityce społecznej i przestrzennej miasta, a zorientowanych na przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego i cyfrowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców. W tym celu zrealizowałam badania związane z analizą modeli zarządzania zasobem mieszkaniowym oraz określeniem roli zarządcy nieruchomości w praktycznym wdrażaniu koncepcji Smart City. Przeprowadzone badania obejmowały realizację badań ankietowych dotyczących wykorzystania Internetu przez gospodarstwa domowe.

Uzyskane rezultaty badań ankietowych przyjęły formę kilku referatów, prezentowanych na konferencjach naukowych:

1. *Internet jako narzędzie partycypacji mieszkańców w zarządzaniu zasobem lokalowym gminy*, wygłoszony na Konferencji Naukowej „Smart City Społeczna partycypacja lokatorów w zarządzaniu zasobem mieszkaniowym. Eksploatacja i modernizacja budynków”, która odbyła się w dniach 28-30 maja 2018 r.
2. *Identyfikacja wymagań mieszkańców wobec administratorów nieruchomości*, wygłoszony na Konferencji Naukowej „Rola zarządcy zasobu mieszkaniowego w kształtowaniu koncepcji Smart City”, która odbyła się w dniach 15-17 października 2018 r.
3. *Zrównoważony rozwój zasobu mieszkaniowego - model współpracy podmiotu zarządzającego zasobem z organizacjami pozarządowymi - Organizowanie Społeczności Lokalnej na Starym Mieście w Częstochowie*, wygłoszony na V Konferencji Naukowej „Rola zarządcy zasobu komunalnego w kształtowaniu koncepcji Smart City”, która odbyła się w dniach 27-29 maja 2019 r.

Ponadto uczestniczyłam w pracach nad Miejską Platformą Usług Społecznych (MPUS), której celem jest pozytywne modelowanie jakości życia mieszkańców Częstochowy. Moim zadaniem w tym zakresie było opracowanie kluczowych efektów zastosowania MPUS w obszarze technologii ICT.

Moja aktywność naukowo-badawcza została doceniona poprzez przyznanie **jedenastu Nagród Rektora:**

1. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej indywidualna III stopnia za uzyskanie stopnia naukowego doktora, 2013 r.
2. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa I stopnia za działalność organizacyjną, 2013 r.
3. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa II stopnia za współorganizację dwóch międzynarodowych konferencji: „European Integration Realities and Perspectives” oraz „Global Advancement of Universities and Colleges” w ramach współpracy z zagranicznymi uniwersytetami, 2015 r.
4. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa III stopnia za cykl publikacji naukowych, 2015 r.
5. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa II stopnia za organizację Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Current Problems of Maintenance of Electrical Equipment and Management”, 2015 r.

6. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa II stopnia za organizację II Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Career Management in Knowledge Based Society”, 2015 r.
7. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa III stopnia za organizację Międzynarodowej Konferencji Naukowej „XXII Mountain School of Polish Association of Information Society. IT Systems Application in Business and Industry Practice”, 2016 r.
8. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa III stopnia za pełnienie społecznej funkcji redaktora technicznego odpowiedzialnego za opracowanie czasopisma „Polish Journal of Management Studies”, 2017 r.
9. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej indywidualna III stopnia za osiągnięcia publikacyjne, 2018 r.
10. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa III stopnia za przygotowanie projektu „Doskonalenie kompetencji w zakresie analizy danych”, 2020 r.
11. Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej zespołowa III stopnia za osiągnięcia publikacyjne, 2020 r.

Zostałam również doceniona przez Dziekana Wydziału Zarządzania, poprzez przyznanie mi

czterech dyplomów uznania:

1. Dyplom uznania Dziekana Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej za zaangażowanie w działania promujące Wydział w roku akademickim 2017/2018.
2. Dyplom uznania Dziekana Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej za zaangażowanie w działalność redakcyjną związaną z opracowywaniem czasopisma Wydziału Zarządzania „Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie” w 2018 i 2019 r.
3. Dyplom uznania Dziekana Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej za wysoko punktowane publikacje naukowe w 2019 r.
4. Dyplom uznania Dziekana Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej za inicjowanie i rozwijanie projektu „Społecznych Inkubatorów Przedsiębiorczości” we współpracy z Urzędem Miasta Częstochowy oraz Zakładem Gospodarki Mieszkaniowej TBS.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę

Posiadane przeze mnie doświadczenie w obszarze dydaktyki wynika z mojej pracy na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. W ramach zatrudnienia prowadziłam zajęcia w formie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów, w których uczestniczyli studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zajęcia te obejmowały grupy studentów z kierunków takich jak: zarządzanie, logistyka, zarządzanie i inżynieria produkcji, finanse i rachunkowość, bezpieczeństwo i higiena pracy, finanse i rachunkowość w biznesie. Prowadzę również zajęcia na kierunkach angielskojęzycznych: logistics i quality and production management.

Od 2011 r. prowadziłam wykłady, ćwiczenia oraz laboratoria z następujących przedmiotów: informatyka w zarządzaniu, informatyka w logistyce, zintegrowane systemy zarządzania, matematyka, teoria i inżynieria systemów, systemy wspomaganie decyzji i zarządzania wiedzą, e-symulacje w logistyce, informatyka, metody prezentacji informacji logistycznych, technologia informacyjna, badanie wypadków przy pracy i chorób zawodowych, informatyczne wspomaganie procesów biznesowych, logistyczne systemy informatyczne w przedsiębiorstwach produkcyjnych, inżynieria procesów logistycznych oraz infrastruktura informatycznych systemów logistycznych. Poza wymienionymi przedmiotami prowadziłam również przedmioty realizowane w języku angielskim: Computer science in logistics, operational research and theory of optimization, design of logistics systems and processes oraz operational research. Od 2016 r., po ukończeniu szkolenia *E-learning Akademicki. Metodyka, narzędzia praktyka*, część prowadzonych przeze mnie zajęć jest realizowana w trybie e-learningowym. W ramach mojej aktywności dydaktycznej byłam autorem oraz współautorem trzech rozdziałów zamieszczonych w podręcznikach akademickich¹³³.

Moje zaangażowanie w proces dydaktyczny przejawia się również opracowywaniem treści programowych oraz sylabusów dla prowadzonych przeze mnie przedmiotów: metody prezentacji informacji logistycznych, teoria i inżynieria systemów, techniki komputerowe

¹³³ P. Bajdor (2017), *Efektywność pracy w kanale dystrybucji*, [w:] J. Nowakowska-Grunt, M. Starostka-Patyk (red.), *Logistyka dystrybucji*, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Warszawa, ISBN 978-83-206-1974-4, s. 43- 60; P. Bajdor, M. Starostka-Patyk (2010), *Logistyczne aspekty gospodarowania odpadami na przykładzie przedsiębiorstwa oczyszczania miasta X. Przypadek logistyczny nr 8*, [w:] A. Brzozowska (red.), *Systemy logistyczne - analiza przypadków. Podręcznik dla studentów*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83-61118-86-2, s. 83-90; P. Bajdor, J. Grabara (2010), *Logistyka miejska w koncepcji zrównoważonego rozwoju. Przypadek logistyczny nr 5*, [w:] A. Brzozowska (red.), *Systemy logistyczne - analiza przypadków. Podręcznik dla studentów*, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa, ISBN 978-83- 61118-86-2, s. 56-66.

w promocji regionu, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji turystycznej, projektowanie interfejsu użytkownika w Internecie, logistyka w e-biznesie, informatyka w logistyce, systemy informacyjne przedsiębiorstwa, projektowanie komputerów, systemy informatyczne w logistyce, design of logistics systems and processes, Computer science in logistics, logistyczne systemy informatyczne w przedsiębiorstwach produkcyjnych, operational research and theory of optimization i inżynieria procesów logistycznych. Byłam również członkiem zespołu, który stworzył i opracował program nauczania dla kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy.

Mając na uwadze, że wiedza powinna być przekazywana z zachowaniem najwyższych standardów, dokładałam wszelkich starań, aby realizowane przeze mnie zajęcia były atrakcyjne, przykuwające uwagę oraz aktywizujące studentów, zwiększając ich zaangażowanie w kwestii poruszanych zagadnień. Potwierdzeniem tych starań oraz mojego zaangażowania w realizowanie procesu dydaktycznego są bardzo wysokie oceny: 4,90/5,00 w semestrze 2019/2020 oraz 4,92/5,00 w semestrze 2020/2021, na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, zgodnie z przyjętym na Wydziale Zarządzania Systemem Poprawy Jakości i Efektów Kształcenia.

W 2018 r., na bazie moich doświadczeń dydaktycznych, opracowałam i przygotowałam wniosek do konkursu „Kurs na MOOC”, dotyczący stworzenia i realizacji kursów edukacyjnych w formie e-learningu organizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Wniosek ten został pozytywnie zaopiniowany i projekt „Doskonalenie kompetencji w zakresie analizy danych”, którego byłam kierownikiem, został zaakceptowany do realizacji. Decyzją nr POWR.03.01.00-00-W032/18 otrzymał dofinansowanie na utworzenie dwóch kursów e-learningowych, których celem było podniesienie kompetencji informatycznych, analitycznych oraz językowych wśród studentów Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Realizacja projektu trwała od 1 września 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. i obejmowała przeprowadzenie dwóch edycji kursów e-learningowych, opracowanych w języku polskim oraz angielskim, umieszczonych na ogólnopolskiej platformie edukacyjnej Navoica. Łącznie w obu edycjach udział wzięło ponad 80 studentów. Obecnie realizowana jest trzecia edycja obu kursów, której celem jest zapewnienie trwałości i wpływu rezultatów projektu¹³⁴.

Swoją pracę dydaktyczną realizuję również poprzez prowadzenie wykładów na zagranicznych uczelniach. Od 2016 r. jestem aktywnym uczestnikiem europejskiego programu

¹³⁴ Oba kursy dostępne są na platformie Navoica: www.navoica.pl

Erasmus+, w ramach którego dotychczas przeprowadziłam pięć autorskich wykładów na zagranicznych uczelniach:

- Pobyt STA w ramach programu LLP-ERASMUS na University of Targoviste, Faculty of Economics Sciences, 24-28 października 2016 r., Targoviste, Rumunia.
- Pobyt STA w ramach programu LLP-ERASMUS na Slovak University of Technology in Bratislava, Faculty of Materials Science and Technology in Tmava, 17-21 kwietnia 2017 r., Tmava, Słowacja.
- Pobyt STA w ramach programu LLP-ERASMUS na University of Targoviste, Faculty of Economics Sciences, 16-20 października 2017 r., Targoviste, Rumunia.
- Pobyt STA w ramach programu LLP-ERASMUS na Óbudai Egyetem Budapest, Keleti Karoly Faculty of Business and Management, 7-11 maja 2018 r., Budapeszt, Węgry.
- Pobyt STA w ramach programu LLP-ERASMUS na Universitatea 'Politehmca' din Bucuresti, Faculty of Engineering and Management of Technological System, 8-14 lipca 2019 r., Bukareszt, Rumunia.

Dodatkowo w ramach *Irwited Lectures* zrealizowałam pięć wykładów na uczelniach zagranicznych:

- Wykład *Sustainable Entrepreneurship and Sustainable Development - Concepts, Factors and Perspectives* na Slovak University of Technology in Bratislava, Tmava, Słowacja, w kwietniu 2017 r. (4h).
- Wykład *Sustainable Entrepreneurship - Models, Determinants and Development Perspectives* na University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, Serbia, w kwietniu 2021 r., forma zdalna (6h).
- Wykład *Sustainable Entrepreneurship in Companies - The Case Studies from Poland* na Charkowskim Uniwersytecie Narodowym Gospodarki Miejskiej im. O.M. Beketowa, Charków, Ukraina, w grudniu 2020 r., forma zdalna (4,5h).
- Wykład w ramach stażu *Sustainable Development: Historical Background, Strategies, Dimensions and Future Challenges* na Valahia University of Targoviste, Targoviste, Rumunia, w styczniu 2018 r. (2h).
- Wykład *The Identification of Sustainable Supply Chain Elements in the Enterprise X*, na Universitatea Europei de Sud Est Lumina, Bukareszt, Rumunia, w lipcu 2013 r. (2h).

Otrzymałam również stypendium CEEPUS na realizację stażu na Slovak University of Technology in Bratislava w Tmavie (Słowacja) w kwietniu 2022 r.

Do moich obowiązków dydaktycznych należy również **opieka nad studentami** w postaci pełnienia funkcji promotora prac magisterskich i inżynierskich. Pod moim kierunkiem zostały przygotowane oraz obronione łącznie 33 prace dyplomowe, w tym 8 prac inżynierskich oraz 25 magisterskich. Obecnie sprawuje opiekę na dwoma studentami z kierunku logistics, którzy piszą prace magisterskie w języku angielskim. Ponadto byłam oraz jestem **promotorem pomocniczym** w 3 przewodach doktorskich:

1. Monika Piśniak, tytuł rozprawy: *Zarządzanie ryzykiem w działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa informatycznego*. Promotor główny: prof. dr hab. Jerzy Szkutnik, data obrony: 16 lipca 2020 r., Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska.
2. Aida Stępniaik, tytuł rozprawy: *Partycypacja interesariuszy w zarządzaniu filharmoniami*. Promotor główny: prof. dr hab. Dorota Jelonek, przewidywana data obrony: wrzesień - październik 2022 r.
3. Kayode Ibrahim Kadiri, tytuł rozprawy: *Innovation and Smali Businesses in South Africa and Nigeria: A Study of Socio-Economic Transformation of Selected Low and Middle Income Business Clusters in Lagos and East London*, University of Fort Hare, RPA, przewidywana data obrony: maj - czerwiec 2022 r.

Pełnię również funkcję **opiekuna praktyk dydaktycznych studentów** z zagranicznych ośrodków zagranicznych. W okresie od 1 lipca do 1 października 2021 r. sprawowałam opiekę nad studentką Buse Zirek, z Mugla Sitki Kocman University (Turcja), która realizowała temat *Traineeship in FM CUT Project Management Team*, natomiast od 1 października 2021 r. sprawuję opiekę nad Fatmą Cetinkaya z Manisa Celal Bayar University (Turcja), która realizuje temat *Application of Digital Marketing Instruments in FM CUT* na Politechnice Częstochowskiej.

Byłam także **organizatorem warsztatów** dotyczących technologii informacyjno- - komunikacyjnych oraz inteligencji cyfrowej, których uczestnikami byli studenci oraz pracownicy ZGM TBS. Pierwsze warsztaty pt. *Wykorzystanie technologii informatycznych w pozyskiwaniu informacji zwrotnej od mieszkańców zasobu* odbyły się 15 marca 2018 r., natomiast drugie warsztaty pt. *Inteligencja cyfrowa - wyniki badań w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców zasobu komunalnego Częstochowy* zostały przeprowadzone 26 kwietnia 2018 r.

Ponadto w ramach realizowanej przeze działalności organizacyjnej byłam **inicjatorem rozpoczęcia międzynarodowej współpracy** o charakterze naukowo-dydaktycznym z kilkoma zagranicznymi ośrodkami naukowo-badawczymi. Byłam bezpośrednio zaangażowana w podpisanie międzyuczelnianej umowy z Charkowskim Uniwersytetem Narodowym Gospodarki Miejskiej im. O.M. Beketowa z Ukrainy, skutkującej rozpoczęciem

i realizacją wielu inicjatyw naukowo-badawczych, o których wspomniałam wcześniej. Byłam także bezpośrednio zaangażowana w podpisanie międzyuczelnianej umowy z Vasile Goldis Western University of Arad z Rumunii, w ramach europejskiego programu Erasmus+ dla wymiany pracowników naukowo-dydaktycznych oraz z University of Fort Hare z RPA. Moja **działalność organizacyjna** przejawia się również poprzez:

- aktywną współpracę z Biurem Karier Politechniki Częstochowskiej, w ramach której brałam udział w charakterze opiekuna studentów w trakcie zajęć terenowych w firmie Whirlpool Corporation w Radomsku;
- członkostwo w Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej;
- udział w pracach Komisji ds. Jakości Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej;
- udział w pracach zespołu przygotowującego raport samooceny dla kierunku zarządzanie;
- udział w pracach zespołu powołanego do oceny ofert w związku zapytaniem ofertowym „Usługi hotelarsko-gastronomiczne dla potrzeb konferencji organizowanych w dniach 17-19 września 2017 r.”;
- udział w pracach Kapituły „Absolwent 20-lecia Wydziału Zarządzania”.

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6 wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej

Podsumowując oraz dokonując syntetycznej charakterystyki mojego dorobku naukowo- - badawczego, mogę wskazać, że moje osiągnięcia naukowo-badawcze **obejmują 123 pozycje** (stan na dzień 10.01.2022), w ramach których można wyróżnić publikacje polskojęzyczne i angielskojęzyczne, autorskie oraz współautorskie. Spośród wszystkich publikacji 29 jest indeksowanych w bazach Scopus i Web of Science. Moje publikacje były wielokrotnie cytowane przez wielu naukowców, szczególnie artykuły znajdujące się w bazach Scopus i Web of Science. To przełożyło się na osiągnięcie wskaźnika **Hirscha (h-index)** na poziomie 5 dla bazy Scopus, na poziomie 4 dla bazy Web of Science oraz na poziomie 11 dla Google Scholar.

Ponadto, w ujęciu syntetycznym, mój dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny oraz organizacyjny prezentuje się następująco:

Rodzaj osiągnięcia	Liczba
Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi	2
Udział w międzynarodowych i krajowych projektach badawczych	9
Zrealizowane staże naukowe	3
Wyjazdy w ramach programu Erasmus+	5
Wygłoszenie autorskich wykładów w zagranicznych ośrodkach naukowo-badawczych	5
Udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych	63
Wygłoszenie referatów na międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych	82
Udział w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych bez wygłaszania referatu	3
Przewodniczenie sesjom na międzynarodowych i krajowych konferencjach	3
Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych	5
Udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism	6
Udział w komitetach i radach naukowych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych	23
Udział w komitetach organizacyjnych międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych	14
Recenzowanie:	
- referatów zgłoszonych na międzynarodowe i krajowe konferencje naukowe	29
- artykułów zgłoszonych do czasopism naukowych	23
- monografii	1
dorobku naukowego	1
- materiałów stanowiących efekty realizowanych projektów	3
Wykonanie ekspertyz i innych opracowań w ramach współpracy z przemysłem	4
Opracowanie raportów i innych opracowań w ramach współpracy z otoczeniem społecznym	1
Udział w szkoleniach:	
- zwiększających kompetencje naukowo-badawcze	8
- zwiększających kompetencje dydaktyczne	15
- zwiększających kompetencje organizatorskie	6
Promotor pomocniczy w przewodach doktorskich:	
ukończonych	1
- w realizacji	2
Promotor prac:	
- magisterskich	25
- licencjackich	8
Autorstwo rozdziałów w podręcznikach akademickich	3
Opiekun praktyk studenckich	2
Organizacja warsztatów i spotkań dla studentów	7
Udział w komisjach i zespołach uczelnianych	5
Otrzymane nagrody i wyróżnienia:	
- Nagrody Rektora	11
- Dyplomy Dziekana Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej	4

Moje zaangażowanie oraz dalsza aktywność naukowa przejawia się w tym, że w 2022 r. planuję udział w międzynarodowych konferencjach naukowych (w trakcie jednej będę przewodniczącą *Invited Session*), publikację artykułów w wysoko punktowanych czasopismach naukowych oraz przygotowanie i rozwój projektów badawczych. Ponadto w ramach rozwijania współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi przewiduję przynajmniej dwa wyjazdy (jeden w ramach programu Erasmus+ i jeden w ramach programu CEEPUS), w trakcie których mam zamiar zrealizować szereg wykładów oraz przygotować wspólne publikacje naukowe.